PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI ORAZ PRACOWNIKÓW NIEPEDAGOGICZNYCH W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM NR 2 IM. JANUSZA KORCZAKA W RYBNIKU

SPIS TREŚCI

KRYZYSY WYCHOWAWCZE

I. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia.

II. Procedura postępowania wobec aktów wandalizmu na terenie szkoły.

III. Procedura postępowania w sytuacji palenia papierosów przez ucznia na terenie szkoły.

IV. Procedura postępowania wobec ucznia używającego wulgaryzmów wobec rówieśników, agresja słowna.

V. Procedura postępowania w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły.

VI. Procedura postępowania w sytuacji kradzieży na terenie szkoły.

VII. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

VIII. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.

IX. Procedura postępowania w przypadku symptomów dotyczących zdrowia psychicznego uczniów (anoreksja, bulimia, depresja, przejawy myśli samobójczych, stanów lękowych).

X. Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej ucznia w szkole.

XI. Procedura postępowania nauczycieli, wychowawców w przypadku próby samobójczej (usiłowania lub zamiaru samobójczego) ucznia poza terenem szkoły.

XII. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń ma myśli samobójcze bądź samo okalecza się.

XIII. Procedura postępowania wobec ucznia uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego.

XIV. Procedura postępowania nauczyciela z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze.

XV. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających (narkotyki, leki psychotropowe, tzw. dopalacze itp.).

XVI. Procedura postępowania wobec ucieczki ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych.

XVII. Procedura postępowania w stosunku do ucznia, który korzysta z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć szkolnych.

XVIII. Procedura postępowania wobec ofiar i sprawców cyberprzemocy.

XIX. Procedura postępowania w przypadku rozpowszechnienia pornografii w szkole przez ucznia.

XX. Procedura postępowania w przypadku niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole.

XXI. Procedura postępowania w razie wypadku dziecka.

XXII. Procedura wyjazdów i prowadzenia zajęć na pływalni.

XXIII. Procedura postępowania w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom podczas zajęć dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczych.

XXIV. Procedura w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom podczas ich pobytu w Przedszkolu nr 29.

XXV. Procedura kontaktów z rodzicami.

XXVI. Procedura – nauczanie indywidualne.

XXVII. Procedura postępowania z dzieckiem przewlekle chorym.

XXVIII. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia zakażenia pasożytami (wszawica, owsica, glistnica, lamblioza).

XXIX. Procedura ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w internecie oraz utrwalonymi w innej formie.

XXX. Procedura postępowania w przypadku nieobecności rodziców ucznia i braku opieki nad dzieckiem.

INNE KRYZYSY W SZKOLE - WYBRANE ZDARZENIA

XXXI. Procedura ewakuacyjna na wypadek otrzymania informacji o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego.

XXXII. Procedura ewakuacyjna w przypadku otrzymania informacji lub podłożenia przesyłki niewiadomego pochodzenia.

XXXIII. Procedura ewakuacyjna w przypadku skażenia chemicznego wewnątrz obiektu.

XXXIV. Procedura postępowania w przypadku skażenia promieniotwórczego lub skażenia chemicznego terenu.

XXXV. Procedura ewakuacyjna w przypadku zagrożenia powodzią.

XXXVI. Procedura ewakuacyjna na wypadek pożaru.

XXXVII. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia chorobą zakaźną.

XXXVIII. Procedura przebywania osób na terenie Zespołu.

XXXIX. Procedura postępowania na wypadek smogu.

XL. Procedura postępowania na wypadek przewidywania wystąpienia zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

XLI. Procedura postępowania na wypadek wtargnięcia napastnika (atak terrorystyczny).

PODSTAWY PRAWNE:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 oraz z 2023r. poz. 1234 i 2005 z późn. zm.);
2. Ustawa Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, 1672, 1718 i 2005 z późn. zm.);
3. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604 z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy „ Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870);
5. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122);
6. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2017r., poz.1897 z późn. zm);
7. Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1928 z późn. zm.);
8. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2022r., poz.2057 z późn. zm.);
9. Ustawa z dn. 11 marca 2022 r. o obronie ojczyzny (Dz.U. z 2022 r. poz. 2305, z 2023 r. poz. 347, 641, 1615, 1834, 1872);
10. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2022r. poz. 1720, 1733, 2705, 2770, z 2023 r. 1560, 1972.);
11. Ustawa z dnia 26 października 1982 o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002r. Nr 11, poz. 109, Nr 58, poz. 542, z 2003 r. Nr 137, poz. 1304, Nr 223, poz. 2217, z 2005r. Nr 169, poz. 1413, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 112, poz. 766, z 2008 r. Nr 145, poz. 917, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, Nr 223, poz. 1777. z późn. zm.).
12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomani (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
13. Ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449);
15. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 roku, Nr 169, poz. 1650 – tekst jednolity);
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2011 r. Nr 161 poz. 968);
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2017 r. poz. 1616 z późn. zm.);
18. Ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U.z 1997 r. Nr. 88, poz. 553 ze zm.) – art. 162 i art. 231;
19. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 o Policji (Dz. U. z 2002 r., nr 7, poz. 58 z późn. zm.).

I. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia

1. Nauczyciel obserwujący takie zachowanie ma obowiązek przerwania go, używając perswazji słownej lub fizycznej.
2. Powiadamia wychowawców uczniów o zdarzeniu.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela – świadka zdarzenia (zidentyfikowanie ofiary, agresora, świadka, ocena zdarzenia, wyciągnięcie wniosków).
4. Wychowawca sporządza notatkę (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany), przechowuje ją w teczce wychowawcy.
5. Wychowawca informuje rodziców o zaistniałej sytuacji.
6. Wychowawca zgłasza sprawę do pedagoga szkolnego i dyrektora/wicedyrektora szkoły.
7. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i dyrektorem/wicedyrektorem szkoły uzgadnia sankcje w stosunku do sprawcy zdarzenia w oparciu o statut szkoły.
8. Wychowawca przekazuje rodzicom w formie pisemnej lub ustnej informacje na temat zastosowanych wobec ucznia konsekwencji.

II. Procedura postępowania wobec aktów wandalizmu na terenie szkoły

1. Zgłoszenie aktu wandalizmu do nauczyciela dyżurującego lub wychowawcy.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora/wicedyrektor szkoły przez nauczyciela lub wychowawcę.
3. Wychowawca wyjaśnia okoliczności zajścia i szacuje straty.
4. Wychowawca powiadamia rodziców i pedagoga szkolnego.
5. Wobec ucznia stosuje się sankcje zgodne ze statutem szkoły.
6. W szczególnych przypadkach powiadamiana jest policja, decyduje dyrektor/wicedyrektor.
7. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w teczce wychowawcy.

III. Procedura postępowania w sytuacji palenia papierosów przez ucznia na terenie szkoły

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły nakazuje zaprzestanie palenia i konfiskuje papierosy.
2. Zawiadamia wychowawcę klasy.
3. Wychowawca zawiadamia rodziców i pedagoga.
4. Wobec ucznia palącego na terenie szkoły stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.
5. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w teczce wychowawcy.

IV. Procedura postępowania wobec ucznia używającego wulgaryzmów wobec rówieśników, agresja słowna

1. Rozmowa nauczyciela z uczniem prowadzona bezpośrednio po zaistniałym zdarzeniu i powiadomienie wychowawcy.
2. W przypadku powtarzających się sytuacji – powiadomienie rodziców i pedagoga.
3. Wychowawca i pedagog opracowują plan pracy z uczniem – kontrakt.
4. Wobec ucznia, który nie przestrzega zasad kontraktu stosuje się system kar zawartych w statucie szkoły.
5. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w teczce wychowawcy.

V. Procedura postępowania w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły

1. Nauczyciel obecny przy zajściu wydaje nakaz natychmiastowego zaprzestania bójki, w razie potrzeby rozdziela uczniów przy pomocy innego nauczyciela lub pracownika szkoły.
2. W przypadku obrażeń na ciele, niepokojącego stanu zdrowia ucznia, nauczyciel w pierwszej kolejności powiadamia dyrektora szkoły i pielęgniarkę, pielęgniarka powiadamia pogotowie ratunkowe nawet bez uzyskania zgody rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
3. Nauczyciel powiadamia wychowawcę i pedagoga, wychowawca powiadamia rodziców ucznia poszkodowanego.
4. W przypadku braku obrażeń i niepokojących objawów nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga, którzy przeprowadzają rozmowę z uczestnikami bójki.
5. Wychowawca klasy wraz z pedagogiem przekazują informacje dyrektorowi/wicedyrektorowi szkoły, sporządzana jest notatka ze zdarzenia.
6. Pedagog powiadamia kuratora sądowego, jeśli ten sprawuje opiekę nad uczniem, w szczególnych wypadkach Policję lub Sąd Rodzinny.
7. Wychowawca zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów.
8. Wobec uczestników zajścia stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.
9. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w teczce wychowawcy.

VI. Procedura postępowania w sytuacji kradzieży na terenie szkoły

1. Poszkodowany uczeń zgłasza kradzież nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi, dyrektorowi lub pracownikowi szkoły.
2. Następuje wyjaśnienie okoliczności zajścia kradzieży:
   a) w przypadku kradzieży przedmiotów o znikomej wartości sytuacja wyjaśniana jest między poszkodowanym a wychowawcą;

b) w przypadku kradzieży wartościowych przedmiotów o zajściu informowany jest dyrektor/wicedyrektor szkoły i pedagog.

3. W każdym przypadku kradzieży wychowawca informuje rodziców obu stron zajścia oraz pedagoga.
4. Wychowawca lub pedagog powiadamia kuratora sądowego, jeśli ten sprawuje opiekę nad uczniem.
5. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w teczce wychowawcy.
6. W szczególnych przypadkach (decyduje pedagog lub dyrektor/wicedyrektor) powiadamiana jest Policja lub Sąd Rodzinny.
7. Wobec winnego ucznia stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.

VII. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

VIII. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

1. Udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie pogotowia ratunkowego, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Niezwłoczne wezwanie policji, w przypadku kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

IX. Procedura postępowania w przypadku symptomów dotyczących zaburzeń zdrowia psychicznego uczniów (anoreksja, bulimia, depresja, przejawy myśli samobójczych, stanów lękowych)

1. W każdym przypadku podejrzenia występowania u ucznia objawów depresyjnych, zaburzeń lękowych, obsesyjno-kompulsywnych, somatycznych, zaburzenia nastroju, zaburzenia jedzenia (anoreksja, bulimia) nauczyciel lub pracownik szkoły zachęca ucznia do spotkania z pedagogiem szkolnym, ponadto zgłasza ten fakt do wychowawcy, pedagoga szkolnego i dyrektora.
2. Pedagog zakłada kartę informacyjną ucznia z zaburzeniem, w której znajdować się będą wszelkie informacje na temat postępowania wobec ucznia. Następnie informuje rodzica/prawnego opiekuna ucznia.
3. Pedagog przekazuje wychowawcy, nauczycielom informacje zwrotne dotyczące sposobów postępowania wobec ucznia z problemem.
4. W sytuacji unikania pomocy psychologicznej przez ucznia pedagog informuje o zaistniałej sytuacji rodziców/prawnych opiekunów, wskazując instytucje pomocy oraz sporządza notatkę ze spotkania potwierdzoną podpisem rodzica.
5. W przypadku zgłoszenia trudności przez samych uczniów lub rodziców następuje ścisła współpraca na płaszczyźnie dziecko-rodzic-szkoła, koordynowana przez pedagoga szkolnego.
6. Wychowawca informuje pedagoga raz w miesiącu o sytuacji szkolnej ucznia objętego opieką specjalistyczną.
7. W przypadku wysokiej absencji wychowawca zobowiązuje rodziców ucznia do przedstawienia zwolnienia lekarskiego i pyta o możliwości pomocy ze strony szkoły.
8. W przypadku dalszej absencji lub trudności szkolnych w celu pomocy należy zaproponować uczniowi i rodzicom nauczanie indywidualne

X. Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej ucznia w szkole

1. Ustalenie i potwierdzenie rodzaju zdarzenia.
2. Zapewnienie opieki uczniowi – nie pozostawienie ucznia samego.
3. Usunięcie wszystkiego, co może ułatwić realizacje zamiaru.
4. Bez rozgłosu przeprowadzenie ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce.
5. Zawiadomienie dyrektora szkoły.
6. Zebranie wstępnie informacji o okoliczności zdarzenia.
7. Powiadomienie rodziców/opiekunów prawnych.
8. Zawiadomienie wychowawcy klasy.
9. Wezwanie pomocy (pogotowie, policja, straż), jeśli jest taka potrzeba.
10. Zadbanie, aby interwencja służb przebiegała dyskretnie.
11. Towarzyszenie uczniowi – w celu zapewnienia podstawowego wsparcia.
12. Zawiadomienie przez dyrektora Wydziału Edukacji UM Rybnika.

13. Chronienie ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami traumatyzującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami itp.).
14. Skonsultowanie dalszej strategii z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.
15. Przekazanie rodzicom przez pedagoga informacji dotyczących możliwości uzyskania pomocy psychologiczno – pedagogicznej poza szkołą.
16. Podjęcie współpracy z rodziną ucznia, w celu udzielenia przez nią wsparcia uczniowi, zapewnienia mu bezpieczeństwa, wzmocnienia wzajemnych więzi.
17. Poinformowanie przez dyrektora Rady Pedagogicznej o próbie samobójczej pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie.
18. Ustalenie przez zespół oddziałowy strategii dalszego postępowania z uczniem.

XI. Procedura postępowania nauczycieli, wychowawców w przypadku próby samobójczej (usiłowania lub zamiaru samobójczego) ucznia poza terenem szkoły

1. Zebranie wstępnych informacji o okolicznościach zdarzenia najlepiej od osób najbliższych np. rodziców.
2. Poinformowanie o zdarzeniu dyrektora szkoły.
3. Zawiadomienie przez dyrektora szkoły organu prowadzącego i nadzorującego szkołę.
4. Zawiadomienie wychowawcy klasy. Wspólne spotkanie wychowawcy z pedagogiem i psychologiem szkolnym, podjęcie dalszych działań:
   a) zdiagnozowanie sytuacji,
   b) podjęcie działań interwencyjnych,
   c) podjęcie współpracy międzyinstytucjonalnej.
5. Rozmowy z uczniami prowadzone przez wychowawców, a w razie potrzeby w obecności psychologa, pedagoga szkolnego.
6. Zwołanie Rady Pedagogicznej i poinformowanie nauczycieli o zaistniałej sytuacji.
7. Wspieranie ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:
   a) pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę pomocy specjalistycznej,
   b) realizację zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem.
8. Otoczenie opieką psychologa / pedagoga szkolnego ucznia usiłującego popełnić samobójstwo, a jeżeli zaistnieje taka konieczność to również klasę.

XII. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń ma myśli samobójcze bądź samo okalecza się

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego bądź psychologa i dyrektora szkoły.
3. Pedagog/psycholog bądź dyrektor przeprowadza z uczniem rozmowę.

4. Po rozmowie z uczniem należy podjąć następujące działania:
    a) wezwać rodziców/opiekunów,
    b) poinformować rodziców o zaistniałej sytuacji.
5. Wychowawca ściśle współpracuje z psychologiem i pedagogiem szkoły.
6. Dyrektor szkoły może poinformować Radę Pedagogiczną o zaistniałej sytuacji, jeżeli będzie miało to wpływ na bezpieczeństwo ucznia w szkole.
7. Pedagog lub psycholog szkolny zobowiązuje rodziców do pisemnego oświadczenia deklarującego skontaktowanie się ze specjalistą w celu udzielenia dalszej pomocy dziecku (uczniowi).

Istnieją regulacje prawne, które mogą być pomocne w sytuacji kiedy było stwierdzone duże ryzyko próby samobójczej lub samookaleczania się przez ucznia, a rodzice/opiekunowie prawni nie wyrażają zgody, nie widzą potrzeby konsultacji psychiatrycznej.

Ważne: Art. 21 Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19.08.1994 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 2123 z późn. zm.) - osoba, której zachowanie wskazuje na to, że z powodu zaburzeń psychicznych może zagrażać bezpośrednio własnemu życiu, albo zdrowiu albo życiu i zdrowiu innych osób, bądź nie jest zdolna do zaspokajania własnych potrzeb życiowych, może być poddana badaniu psychiatrycznemu również bez jej zgody, a osoba małoletnia lub ubezwłasnowolniona - także bez zgody przedstawiciela ustawowego.

Komunikat do dyspozytorni pogotowia ratunkowego powinien brzmieć:

Stwierdziliśmy bezpośrednie zagrożenie życia naszego ucznia (podajemy imię i nazwisko) poprzez duże ryzyko podjęcia próby samobójczej. Dlatego konieczne jest przewiezienie go na konsultację psychiatryczną.

XIII. Procedura postępowania wobec ucznia uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego

1. Nauczyciel odnotowuje w dzienniku każdą nieobecność ucznia na prowadzonych przez siebie zajęciach lekcyjnych.
2. Wychowawca prowadzi systematycznie kontrolę frekwencji uczniów.
3. Rodzice mają obowiązek usprawiedliwić nieobecności dziecka w terminie ustalonym w statucie szkoły.
4. Jeżeli nieobecności nie zostaną usprawiedliwione w wyznaczonym terminie, wychowawca powiadamia o nieobecnościach rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
5. Informacja może być przekazana przez e-dziennik, telefonicznie, listownie. Rodzice mogą też być poproszeni o zgłoszenie się do szkoły w celu wyjaśnienia nieobecności dziecka.
6. W przypadku braku współpracy rodzica (opiekuna) z wychowawcą (rodzic nie uczestniczy w zebraniach, konsultacjach, nie wyraża chęci na spotkania indywidualne) oraz w przypadku dalszego uchylania się ucznia od obowiązku szkolnego, wychowawca zgłasza fakt pedagogowi szkolnemu.
7. Pedagog sprawdza przyczyny nieobecności ucznia poprzez:

a) rozmowę z rodzicami ucznia na terenie szkoły,
b) wywiad w domu rodzinnym ucznia.

8. Wychowawca, pedagog szkolny oraz rodzice ucznia podejmują wspólne działania zaradcze w celu regularnego realizowania obowiązku szkolnego przez danego ucznia.
9. W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły kieruje wniosek o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego, jakim jest gmina.
10. Środkiem egzekucji administracyjnej obowiązku szkolnego jest grzywna /art.121 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – zmiana opublikowana w Dz. U. z 2022 r. poz. 479 z późn. zm,/.
11. Pedagog szkolny w porozumieniu z wychowawcą ucznia pisemnie informuje Sąd Rejonowy o uchylaniu się ucznia od obowiązku szkolnego.
12. Sąd Rejonowy stosuje odpowiedni środek wychowawczy zapobiegając tym demoralizacji ucznia.

XIV. Procedura postępowania nauczyciela z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze

1. Nauczyciel – wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
2. Nauczyciel podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów szkolnych ucznia.
3. Nauczyciel informuje rodzica o istniejących trudnościach i zapoznaje go ze swoim planem działań, jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy.
4. W przypadku utrzymujących się trudności wychowawczych z uczniem nauczyciel inicjuje spotkania z członkami zespołu oddziałowego celem uzyskania pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu problemów wychowawczych.
5. Nauczyciel informuje rodzica ucznia o możliwości uczestniczenia w spotkaniu zespołu oddziałowego.
6. Pedagog we współpracy z wychowawcą klasy przeprowadza diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia.
7. Wychowawca proponuje rodzicowi przeprowadzenie badań w Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej, rzetelnie informując rodzica o znaczeniu opinii w dalszej edukacji ucznia.
8. W przypadku braku zgody rodzica na przeprowadzenie badań w poradni, a dotyczącego ucznia zagrażającego bezpieczeństwu innych, nauczyciel postępuje zgodnie z procedurą dotyczącą postępowania z uczniem agresywnym.
9. Na najbliższym spotkaniu Rady Pedagogicznej nauczyciel szczegółowo zapoznaje grono nauczycielskie z zaistniałym problemem, przedstawia dotychczasowe działania oraz stan faktyczny na dany dzień oraz rekomendacje do dalszej pracy.

XV. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających (narkotyki, leki psychotropowe, tzw. dopalacze itp.)

1. Nauczyciel odizolowuje ucznia od innych dzieci.
2. Nauczyciel informuje o zdarzeniu pedagoga, wychowawcę lub dyrektora szkoły.
3. Pedagog, wychowawca lub dyrektor informuje rodziców ucznia i wzywa do szkoły. W przypadku odmowy przyjazdu rodziców lub niemożności skontaktowania się z rodzicami, zawiadamia policję.
4. W przypadku istnienia podejrzenia o zagrożeniu zdrowia i życia ucznia dyrektor szkoły wzywa karetkę pogotowia i policję.
5. Pedagog odnotowuje zdarzenie w dokumentacji pedagoga szkoły.
6. Wychowawca i pedagog przeprowadzają rozmowy z uczniem i jego rodzicami. Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, konsekwencjach zażywania środków odurzających, formie ukarania ucznia.
7. W uzasadnionym przypadku pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia policję.

XVI. Procedura postępowania wobec ucieczki ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych

1. Nauczyciel, który stwierdził fakt ucieczki ucznia odnotowuje nieobecność w dzienniku lekcyjnym i powiadamia telefonicznie rodziców ucznia. O zaistniałym fakcie informuje wychowawcę klasy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami i odnotowuje ten fakt w teczce wychowawcy. Rozmowa ma na celu ustalenie przyczyn ucieczki z lekcji oraz przekazanie informacji o konsekwencjach takiego postępowania i formie ukarania ucznia zgodnie z zapisami w statucie szkoły.
3. W przypadku utrudnionego kontaktu z rodzicami ucznia wychowawca wzywa ich do szkoły listem poleconym, którego kserokopię zachowuje.
4. Jeżeli problem powtarza się, wychowawca informuje pedagoga szkolnego, który przeprowadza ponowną rozmowę z uczniem i jego rodzicami.
5. W przypadku braku poprawy zachowania lub braku zainteresowania ze strony rodziców pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje inne, przewidziane prawem czynności.
6. Powtarzające się ucieczki pedagog zgłasza do Sądu Rodzinnego.

XVII. Procedura postępowania w stosunku do ucznia, który korzysta z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć szkolnych

1. W szkole obowiązuje zakaz korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych podczas obowiązkowych zajęć lekcyjnych oraz zajęć pozalekcyjnych, a także przerw międzylekcyjnych.
2. Urządzenia te muszą być wyłączone lub wyciszone i schowane w indywidualnej szafce skrytkowo -ubraniowej.
3. W szczególnych sytuacjach, nauczyciel może udzielić zgody na skorzystanie przez ucznia z telefonu komórkowego podczas zajęć.
4. Wychowawcy informują uczniów na początku roku szkolnego o warunkach korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych podczas pobytu w szkole.
5. Nauczyciel, który stwierdzi, że uczeń korzysta z telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć lub przerw, ustnie upomina ucznia i wydaje polecenie wyłączenia i schowania urządzenia. Po dwukrotnym upomnieniu i braku reakcji ze strony ucznia - nauczyciel odbiera telefon, składa go w sekretariacie szkoły oraz informuje rodziców, którzy osobiście odbierają telefon z sekretariatu. Uczeń ponosi konsekwencje przewidziane w statucie szkoły.

XVIII. Procedura postępowania wobec ofiar i sprawców cyberprzemocy

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy, informuje zdarzeniu wychowawcę, a ten pedagoga i dyrektora szkoły.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem przeprowadza rozmowę z ofiarą cyberprzemocy, udziela jej wsparcia i porady, ustala okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
3. Wychowawca i pedagog przy udziale nauczyciela informatyki zabezpieczają dowody i jeżeli to możliwe, ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
4. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem informuje o zdarzeniu rodziców poszkodowanego i sprawcy (jeżeli jest znany i nieletni).
5. Jeżeli sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, wychowawca postępuje zgodnie z zasadami oceny negatywnego zachowania zawartymi w statucie szkolnym.
6. W innych przypadkach pedagog, w porozumieniu z dyrektorem szkoły, zawiadamia policję. Sporządzona zostaje notatka.
7. Wychowawca i pedagog monitorują sytuację ucznia (ofiary), sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.

XIX. Procedura postępowania w przypadku rozpowszechnienia pornografii w szkole przez ucznia

1. W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w szkole należy bezzwłocznie powiadomić
   dyrektora szkoły oraz pedagoga o zaistniałym zdarzeniu.
1. W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
2. Dyrektor szkoły przekazuje informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
3. Wychowawca klasy i pedagog szkolny podejmują działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań.
4. Dyrektor wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne.
5. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

XX. Procedura postepowania w przypadku niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły powinien powiadomić wychowawcę klasy i/lub pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą.
2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach.
3. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia.
4. Jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny przekazuje rodzicom informację zachowaniu ich dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim.
5. W sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierządu), dyrektor szkoły

pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję – Wydział ds. Nieletnich.

6. Gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu), pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły po uprzednim powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, która dalej postępuje zgodnie ze swoimi procedurami. Pedagog całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając notatkę.

XXI. Procedura postępowania w razie wypadku dziecka

I. Definicja

1. Ilekroć w dalszej części procedury jest mowa o:

a) szkole – należy przez to rozumieć także przedszkole

b) uczniu – należy przez to rozumieć także wychowanka

2. Wypadek ucznia – nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawania ucznia pod opieką Zespołu:

a) na terenie Zespołu,

b) poza terenem Zespołu (wycieczki, wyjścia pod opieką nauczycieli).

II. Cele procedury

Zapewnienie działań pracowników szkoły gwarantujących poszkodowanemu uczniowi należytą opiekę i niezbędną pomoc.

III. Zakres

Procedura obejmuje i reguluje działania pracowników szkoły w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia.

IV. Osoby odpowiedzialne

1. nauczyciele
2. dyrektor
3. pracownicy niepedagogiczni

V. Opis działań

1. Osoba pod opieką której przebywał uczeń w czasie zdarzenia lub inny pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia:

a) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę,

b) dokonuje wstępnej oceny stanu zdrowia poszkodowanego,

c) w przypadku braku wyraźnych obrażeń, niepokojących objawów - widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, lekka opuchlizna, zadrapanie, lekkie skaleczenie, itp. sprowadza fachową pomoc medyczną – pielęgniarkę szkolną, a w przypadku jej braku udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy,

d) nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów,

e) jeśli sytuacja dotyczy nauczyciela, który ma w tym czasie zajęcia z klasą – nauczyciel prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali lub komunikuje się z sekretariatem Zespołu w celu wyznaczenia zastępstwa (pomocy),
f) niezwłocznie powiadamia dyrektora lub wicedyrektora.

2. Przy lekkich przypadkach, po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, osoba pod opieką której przebywał uczeń w czasie zdarzenia lub inny pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia, dyrektor, wicedyrektor lub osoba przez nich upoważniona (w takiej kolejności) powiadamia rodzica (opiekuna) o zdarzeniu, ustalając z nim:
   a) potrzebę wezwania pogotowia,
   b) potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica po dziecko.

   Zawiadomienie winno pozostawić po sobie dowód jego przeprowadzenia, możliwy do odtworzenia w każdym okresie, zawierający datę i godzinę powiadomienia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia o wypadku (wpis w zeszycie „Rejestr zdarzeń").
3. W każdym trudniejszym, budzącym wątpliwości, w jej ocenie zagrażającym życiu przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) osoba pod opieką której przebywał uczeń w czasie zdarzenia lub inny pracownik szkoły, który powziął wiadomość wypadku ucznia wzywa pogotowie ratunkowe. W takim przypadku wymienieni w pkt 2. także powiadamiają rodzica (opiekuna) poszkodowanego ucznia, przekazując stosowne informacje. Zawiadomienie winno pozostawić po sobie dowód jego przeprowadzenia, możliwy do odtworzenia w każdym okresie, zawierający datę i godzinę powiadomienia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia o wypadku (wpis w zeszycie „Rejestr zdarzeń").
4. Osoba pod opieką której przebywał uczeń w czasie zdarzenia lub inny pracownik szkoły, który powziął wiadomość o zdarzeniu z udziałem ucznia niezwłocznie dokonuje zgłoszenia zdarzenia/wypadku w sekretariacie Zespołu przez :
   a) wpis w zeszycie „Rejestr zdarzeń", przy czym jako zdarzenie określamy zdarzenie niepożądane, które miało miejsce w związku z pozostawaniem ucznia pod opieką szkoły, niekoniecznie spowodowało uraz ucznia, ale w wyniku którego zaistniało prawdopodobieństwo wystąpienia takich skutków.
   b) złożenie druku „Zawiadomienie o wypadku ucznia" (załącznik nr 1), przy czym jako wypadek określamy nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawienia ucznia pod opieką szkoły.
5. O każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie:
   a) Rodziców (opiekunów) poszkodowanego – w sposób określony w pkt 2.
   b) Pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy i społecznego inspektora pracy – dokonują upoważnieni przez dyrektora szkoły pracownicy sekretariatu. Zawiadomienie winno pozostawić po sobie dowód jego przeprowadzenia, możliwy do odtworzenia w każdym okresie, zawierający datę i godzinę zawiadomienia (poczta elektroniczna).
   c) Organ prowadzący szkołę - zawiadomienia dokonuje upoważniony przez dyrektora Zespołu pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy, pełniący tę funkcję na mocy odrębnej umowy. Zawiadomienie winno pozostawić po sobie dowód jego przeprowadzenia, możliwy do odtworzenia w każdym okresie, zawierający datę

i godzinę zawiadomienia - kopia zawiadomienia przesyłana jest do placówki przez pracownika bhp pocztą elektroniczną.

d) Radę Rodziców - zawiadomienia dokonują upoważnieni przez dyrektora Zespołu pracownicy sekretariatu. Uchwała Rady Rodziców przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 2 im. Janusza Korczaka w Rybniku upoważnia imiennie przedstawicieli Rady Rodziców szkoły do otrzymywania informacji o wypadku ucznia w trybie rozdziału 4, § 41, ust. 1, pkt 5 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1604 z 2020 r., z późn. zm.). Zawiadomienie winno pozostawić po sobie dowód jego przeprowadzenia, możliwy do odtworzenia w każdym okresie, zawierający datę i godzinę zawiadomienia (informacja przesyłana za pośrednictwem dziennika elektronicznego lub poczty elektronicznej).

6. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor lub wicedyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
7. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor lub wicedyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
8. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik Zespołu zabezpiecza miejsce wypadku do czasu rozpoczęcia pracy przez zespół powypadkowy.
9. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem Zespołu, wszystkie stosowne decyzje wg niniejszej procedury podejmuje opiekun grupy lub kierownik wycieczki i odpowiada za nie.
10. Dyrektor Zespołu zarządzeniem, każdorazowo imiennie powołuje zespół powypadkowy:
    a) w skład zespołu wchodzi Pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy i Społeczny Inspektor Pracy,
    b) jeżeli z jakichkolwiek powodów nie jest możliwy udział w pracach zespołu jednej z osób, o której mowa wyżej, dyrektor powołuje w jej miejsce innego pracownika Zespołu przeszkolonego w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (wicedyrektor, przewodniczący związków zawodowych, pedagog szkolny),
    c) jeżeli w składzie zespołu nie mogą uczestniczyć ani Pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy ani społeczny inspektor pracy, w skład zespołu wchodzi dyrektor oraz
    pracownik Zespołu przeszkolony w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (wicedyrektor, przewodniczący związków zawodowych, pedagog szkolny),
    d) w składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego, kuratora
    oświaty lub Rady Rodziców,
    e) przewodniczącym zespołu powypadkowego jest Pracownik służby bhp, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu - Społeczny Inspektor Pracy. Jeżeli w zespole nie uczestniczy ani Pracownik służby bhp ani Społeczny Inspektor Pracy, przewodniczącego zespołu spośród pracowników Zespołu wyznacza dyrektor,
    f) w sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu,

g) członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym.

11. Zespół powypadkowy przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową:
    a) Przedstawiciel Zespołu powypadkowego uzyskuje od poszkodowanego ucznia informacje niezbędne do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku. Pozyskanie informacji odbywa się w obecności pedagoga szkolnego lub w przypadku jego nieobecności wychowawcy poszkodowanego ucznia. O fakcie, dacie i miejscu pozyskania informacji od poszkodowanego ucznia poinformowany jest jego rodzic lub opiekun prawny, z zastrzeżeniem możliwości obecności rodzica/opiekuna w czasie tej czynności (załącznik nr 2 – informacja przesyłana za pośrednictwem dziennika elektronicznego lub poczty elektronicznej). Przedstawiciel Zespołu powypadkowego sporządza pisemną informację uzyskaną od poszkodowanego w wypadku (załącznik nr 3). Pisemną informację potwierdzają podpisem: przedstawiciel Zespołu powypadkowego uzyskujący od poszkodowanego ucznia informacje, pedagog szkolny lub wychowawca klasy biorący udział w uzyskaniu informacji oraz rodzic lub opiekun prawny poszkodowanego ucznia, jeżeli jest obecny przy uzyskiwaniu informacji.
    b) Przedstawiciel Zespołu powypadkowego uzyskuje od świadka wypadku informacje niezbędne do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku. Jeżeli świadkiem wypadku jest nieletni uczeń, to pozyskanie informacji odbywa się w obecności pedagoga szkolnego lub w przypadku jego nieobecności wychowawcy świadka wypadku. O fakcie, dacie i miejscu pozyskania informacji od świadka wypadku poinformowany jest jego rodzic lub opiekun prawny, z zastrzeżeniem możliwości obecności rodzica/opiekuna w czasie tej czynności (załącznik nr 2). Przedstawiciel Zespołu powypadkowego sporządza pisemną informację uzyskaną od świadka wypadku (załącznik nr 3). Pisemną informację potwierdzają podpisem: przedstawiciel Zespołu powypadkowego uzyskujący od świadka wypadku informacje, pedagog szkolny lub wychowawca klasy biorący udział w uzyskaniu informacji oraz rodzic lub opiekun prawny świadka wypadku, jeżeli jest obecny przy uzyskiwaniu informacji.
    c) jeżeli to konieczne sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku (dotyczy sytuacji
    określonej w pkt 8),
    d) jeżeli to konieczne i możliwe uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku,
    e) w terminie 21 dni od dnia zakończenia postępowania powypadkowego sporządza protokół powypadkowy (załącznik nr 4),
    f) protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły, uwzględniając datę podpisania,
    g) przewodniczący Zespołu powypadkowego poucza rodziców (opiekunów prawnych) poszkodowanego o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego,

h) z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się rodziców (opiekunów prawnych) poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają ten fakt podpisem w protokole, uwzględniając datę podpisania, protokół niezwłocznie doręcza się rodzicom (opiekunom prawnym) poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają to podpisem w protokole, uwzględniając datę podpisania,

j) organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty protokół powypadkowy doręcza się na ich wniosek,

k) jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w Zespole,

l) w ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowane przy odbieraniu protokołu),

m) zastrzeżenia składa się ustnie do protokołu powypadkowego lub na piśmie przewodniczącemu zespołu,

n) zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności:

- niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego,
- sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebranym materiałem dowodowym,

o) zastrzeżenia wniesione do protokołu powypadkowego, niezwłocznie, do organu prowadzącego Zespół przekazuje przewodniczący zespołu powypadkowego,

p) zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący Zespół.

12. Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków (załącznik) za pośrednictwem zatrudnionego Pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy.
13. Dyrektor szkoły omawia z pracownikami Szkoły okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne do zapobieżenia im.

VI. Techniki i narzędzia monitorowania:

1. obserwacja (sale, urządzenia i wyposażenia budynku i terenu Zespołu – pod względem Bhp (sale, urządzenia i wyposażenie)
2. analiza dokumentacji rejestr zdarzeń, zawiadomienia o wypadku ucznia, rejestr wypadków, protokoły powypadkowe).

VII. Sposoby gromadzenia danych

1. zeszyt „Rejestr zdarzeń”, druk „Zawiadomienie o wypadku ucznia”,
2. „Rejestr wypadków”,
3. dokumentacja powypadkowa,
4. protokoły pokontrolne dyrektora Zespołu i instytucji zewnętrznych uprawnionych do kontroli.

VIII. Sposób prezentacji wyników

Dyrektor Zespołu w ramach przekazywania uogólnionych wniosków z nadzoru pedagogicznego oraz jako odrębne punkty - w czasie posiedzeń rady pedagogicznej, co najmniej dwa razy w roku.

IX. Załączniki

1. Zawiadomienie o wypadku – załącznik nr 1
2. Informacja dla rodzica – załącznik nr 2
3. Informacje uzyskane od poszkodowanego/świadka – załącznik nr 3
4. Protokół powypadkowy – załącznik nr 4
5. Rejestr wypadków uczniów – załącznik nr 5

XXII. Procedura wyjazdów oraz prowadzenia zajęć na pływalni

I.Postanowienia ogólne

1. Zajęcia nauki pływania odbywają się na pływalni krytej. Uczniowie dojeżdżają na basen wynajętym przez szkołę autokarem.
2. Zajęcia nauki pływania na basenie stanowią dodatkową ofertę szkoły przeznaczoną dla uczniów klas piątych realizowaną w ramach zajęć wychowania fizycznego i służą wzbogaceniu procesu dydaktyczno – wychowawczego.
3. Zajęcia nauki pływania są dostosowane do wieku oraz umiejętności uczniów.
4. Wychowawcy klas zapoznają rodziców z niniejszą procedurą podczas pierwszych zebrań.
5. Nauczyciele wychowania fizycznego przedstawiają uczniom procedurę wyjazdów oraz prowadzenia zajęć na pływalni podczas pierwszej lekcji wychowania fizycznego na początku roku szkolnego.

II. Zasady organizacyjne

1. Wszyscy uczniowie biorący udział w zajęciach niezależnie stanowią wspólną grupę uczestników zajęć na basenie.
2. Opiekę nad grupą sprawuje nauczyciel wychowania fizycznego wyznaczony przez dyrektora. Na grupę liczącą nie więcej niż 15 osób przypada jeden opiekun. W przypadku większej grupy uczniów, dyrektor wyznacza dodatkowych opiekunów.
4. W holu szkoły nauczyciel wychowania fizycznego sprawuje opiekę nad grupą uczniów udających się na basen.

III. Zadania nauczyciela – opiekuna

1. Zapoznanie uczestników zajęć z zasadami bezpieczeństwa oraz nadzorowanie ich przestrzegania (zasady przejazdu autokarem, poruszania się po drogach, zasad obowiązujących na Pływalni).
2. Sprawdzenie listy obecności grupy i zgłoszenie w sekretariacie szkoły wyjścia grupy ze szkoły.
3. Zaprowadzenie uczniów do autokaru.
4. Pomoc uczniom w przygotowaniu się do zajęć pływania; przypomnienie podopiecznym o konieczności dopilnowania starannego umycia ciała przy użyciu środków myjących pod natryskami, oraz skorzystania z toalety.
5. Utrzymanie dyscypliny w grupie oraz przeciwdziałanie przypadkom niszczenia mienia lub urządzeń Pływalni.
6. Wyegzekwowanie od podopiecznych złożenia po zakończonych zajęciach w wyznaczonym miejscu sprzętu sportowego, pływackiego.
7. Pomaganie uczniom w szatni przy przybieraniu i suszeniu włosów.
8. Sprawdzenie szatni po wyjściu dzieci, dopilnowanie opróżnienia szafek odzieżowych oraz zabrania przez uczestników wszystkich rzeczy osobistych.
9. Sprawdzenie stanu liczebnego grupy po zakończeniu zajęć.
10. Nauczyciele nie ponoszą odpowiedzialności za rzeczy pozostawione przez uczniów

na pływalni albo w autokarze oraz za wypadki i zdarzenia wynikłe z nieprzestrzegania przez uczniów ustalonych procedur.

IV. Zadania uczniów – uczestników zajęć

1. Uczestnikiem zajęć jest każdy uczeń biorący udział w zajęciach na pływalni.
2. Uczestnicy respektują polecenia osób, które sprawują opiekę podczas przejazdu oraz pobytu na basenie: nauczycieli, ratowników pływalni.
3. Uczestnicy zapoznają się z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi podczas wyjazdów na basen i bezwzględnie przestrzegają ustalonych zasad.
4. Poruszają się, zgodnie z zasadami podanymi przez opiekunów.
5. Utrzymują porządek na pływalni ze szczególnym uwzględnieniem szatni.
6. Samodzielnie dbają o swoje rzeczy, biorą odpowiedzialność za ich pakowanie i zabieranie po zajęciach.

V. Zasady zachowania w autokarze

1. Po skończonych zajęciach opiekunowie sprawdzają listę obecności i zaprowadzają dzieci do autokaru.
2. Uczniowie wsiadają do autokaru pod opieką nauczyciela.
3. Wsiadanie do autokaru i wysiadanie z niego jest dozwolone tylko w momencie całkowitego zatrzymania się pojazdu oraz w miejscu wyznaczonym przez kierowcę.
4. W autokarze uczniowie przestrzegają zasad bezpieczeństwa.
5. Po powrocie nauczyciele odprowadzają uczniów do szkoły, skąd udają się do domu lub na kolejne lekcje.

VI. Zasady obowiązujące na Pływalni

1. W strefie basenowej oraz w szatniach obowiązkowo przebywa się w klapkach z tworzywa antypoślizgowego.
2. Każdy użytkownik Pływalni zobowiązany jest przed wejściem na halę basenową do umycia całego ciała mydłem pod natryskiem, oraz odkażenia stóp w brodziku.
3. Na terenie hali basenowej obowiązuje strój kąpielowy, spełniający wymogi higieniczne oraz estetyczne.
4. Zakazuje się wstępu na Pływalnię w biżuterii i zegarkach z uwagi na ryzyko uszkodzenia przedmiotów oraz możliwość wyrządzenia szkody innym użytkownikom Pływalni.
5. Na Pływalni obowiązuje zachowanie porządku, czystości i spokoju. Wszystkie osoby przebywające na terenie Pływalni obowiązane są podporządkować się nakazom ratowników i instruktorów.
6. Korzystającym z basenu nie wolno powodować sytuacji zagrażających bezpieczeństwu osób tam przebywających, a w szczególności:
   a) wchodzić do wody wbrew zakazowi nauczycieli prowadzących zajęcia i ratowników
   b) osobom nieumiejącym pływać wchodzić do wody w strefie niecki sportowej;
   c) wykonywać ćwiczeń gimnastycznych na drabinkach wejściowych i poręczach;
   d) wchodzić i wychodzić z basenów poza miejscami do tego przeznaczonymi (drabinki, schody);
   e) używać mydła i środków chemicznych na terenie hali basenowej;
   f) biegać;
   g) skakać do wody (nie dotyczy nauki i doskonalenia pływania, treningów sportowych);
   h) popychać oraz wrzucać innych osób do wody;
   i) pływać z przedmiotami stwarzającymi zagrożenie dla osób przebywających w wodzie, w szczególności biżuterią i zegarkami;

j) przebywać w wodzie z niespiętymi włosami;
k) żuć gumy, jeść na terenie hali basenowej oraz w szatniach;

7. Na sygnał oznaczający koniec zajęć, ćwiczący powinni natychmiast opuścić nieckę basenu.
8. Nauczyciele grupy zobowiązani są przebywać cały czas trwania zajęć razem ze swoimi podopiecznymi.
9. Nauczyciele grup odpowiadają za bezpieczeństwo podopiecznych w czasie całego pobytu w obiekcie Pływalni, ze szczególnym uwzględnieniem pobytu na hali basenowej.

XXIII. Procedura postepowania w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom podczas zajęć dydaktyczno – wychowawczo-opiekuńczych

1. Wychowawca klasy na początku roku szkolnego zapoznaje uczniów z zadami bezpiecznego poruszania się po budynku szkoły oraz z drogami ewakuacyjnymi
2. Zajęcia z uczniami prowadzone są wyłącznie przez nauczyciela lub inną osobę upoważnioną przez dyrektora szkoły.
3. Przed rozpoczęciem zajęć w sali lekcyjnej każdy nauczyciel ma obowiązek skontrolowania miejsca, w którym będzie prowadzić zajęcia pod kątem ewentualnych zagrożeń bezpieczeństwa uczniów.
4. W przypadku stwierdzenia niebezpieczeństwa (np. niezabezpieczone gniazda elektryczne, stłuczona szyba) należy powiadomić dyrektora szkoły.
5. Nauczyciel rozpoczyna zajęcia od sprawdzenia obecności uczniów. W przypadku nagłej, nieusprawiedliwionej, nieobecności ucznia podczas kolejnej lekcji, powiadamia pedagoga szkolnego.
6. Po zakończonych zajęciach nauczyciel po wyjściu uczniów zobowiązany jest do zamknięcia sali lekcyjnej. W przypadku ostatniej lekcji nauczyciel sprowadza klasę do szatni i pełni opiekę nad nimi.
7. Zwolnienie ucznia z zajęć następuje na pisemną prośbę rodzica lub bezpośrednio przez rodzica (prawnego opiekuna)
8. W razie złego samopoczucia ucznia pomocy medycznej udziela pielęgniarka szkolna lub osoba uprawniona do udzielania takiej pomocy.
9. Zwolnienie z zajęć lekcyjnych w razie złego samopoczucia, choroby lub wypadku ucznia następuje bezpośrednio przez rodzica , prawnego opiekuna po informacji uzyskanej od higienistki lub nauczyciela.
10. W sytuacji zagrożenia życia powiadomione zostaje pogotowie ratunkowe, w momencie przejęcia ucznia przez pogotowie za jego bezpieczeństwo odpowiada lekarz pogotowia.
11. Wszyscy nauczyciele i wychowawcy są zobowiązani do:
    a) pełnienia dyżurów zgodnie z harmonogramem przed lekcjami oraz podczas przerw międzylekcyjnych w miejscach zapewniających dobrą widoczność powierzonego terenu, korytarza itp.
    b) przeprowadzania pogadanek przed każdymi feriami, wakacjami, dłuższymi przerwami w zajęciach na temat zachowania bezpieczeństwa na drogach, w miejscach publicznych, kąpieliskach itp.
    c) odpowiedniego zorganizowania, zachowania przepisów bhp i osobistego nadzoru w przypadku wykonywania wszelkiego rodzaju prac na rzecz szkoły,
    d) prowadzenia różnorodnych form zajęć (również na godzinach wychowawczych) w celu zaznajomienia uczniów z zasadami zachowania się w razie pożaru, nagłych wypadków, udzielania pierwszej pomocy itp.,
    e) zapoznania z planem ewakuacji szkoły i oznaczeniem dróg ewakuacyjnych.
12. Podczas prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego oraz zajęć rekreacyjno-

sportowych prowadzonych w sali gimnastycznej, na boisku itp. nauczyciele zobowiązani są do:

a) uświadomienia uczniom i ich rodzicom konieczności systematycznej kontroli lekarskiej i zgłaszania wszelkich dolegliwości (poprzez zaświadczenia lekarskie), mogących mieć wpływ na sprawność i wydolność organizmu,
b) zapewnienie opieki nad uczniami przygotowującymi się do zajęć,
c) objęcie opieką uczniów niećwiczących,
d) dbałości o dobrą organizację i utrzymanie dyscypliny podczas zajęć,
e) sprawdzenia obecności uczniów oraz obowiązującego stroju i obuwia,
f) wyjaśnienia celu i zasad obowiązujących podczas zajęć,
g) poprzedzenia ćwiczeń odpowiednią rozgrzewką,
h) skontrolowania sprawności sprzętu i urządzeń sportowych,
i) usunięcia z sali i obiektu terenowego sprzętu ruchomego, który nie jest wykorzystywany podczas zajęć,
j) asekurowanie uczniów ćwiczących na przyrządach,
k) zabezpieczenia sprzętu przeznaczonego na zajęcia, który może stanowić zagrożenia dla zdrowia uczniów np. kule, dyski, ciężarki,
l) unormowania regulaminem zasad korzystania z sali gimnastycznej, boiska i sprzętu sportowego oraz zapoznanie z nim uczniów na pierwszych zajęciach i odnotowanie tego faktu w dziennikach.

13. W razie zajęć odbywających się poza budynkiem szkoły nauczyciel ponosi pełną odpowiedzialność za dzieci.
14. W salach lekcyjnych w których znajduje się sprzęt RTV, komputery, prowadzi się zajęcia ze szczególnym zachowaniem zasad bezpieczeństwa.

XXIV. Procedura w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom podczas ich pobytu w Przedszkolu nr 29

I. Cel procedury

Procedura ma zapewnić bezpieczeństwo dzieciom poprzez bezpośrednią, stałą opiekę nad nimi podczas ich pobytu w przedszkolu.

II. Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

1. Nauczyciele: mają świadomość swojej odpowiedzialności za życie i zdrowie powierzonych ich opiece dzieci. Troska o pełne bezpieczeństwo wychowanków jest priorytetem wszelkich ich działań.
2. Pracownicy obsługi: ponoszą współodpowiedzialność za bezpieczny pobyt dziecka w przedszkolu, odpowiadają za stan zabawek, którymi bawią się dzieci i sprzętu w sali zabaw, w czasie nieobecności nauczyciela zwracają uwagę na bezkonfliktową i bezpieczną zabawę dzieci.
3. Dyrektor: jest zobowiązany do zapewnienia dzieciom i pracownikom pełnego poczucia bezpieczeństwa zarówno pod względem fizycznym, jak i psychicznym.

III. Opis procedury

1. Nauczyciel odpowiada za zdrowie i życie powierzonych jego opiece dzieci, w przypadku narażenia ich na niebezpieczeństwo ponosi za to pełną odpowiedzialność dyscyplinarną.
2. Dzieci są przyprowadzane do przedszkola nie wcześniej niż godzina rozpoczęcia pracy przedszkola przez rodziców/opiekunów prawnych bądź inne upoważnione osoby. Dzieci rozbierają się pod nadzorem rodziców, następnie pod opieką personelu pomocniczego są

wprowadzane do sali i przekazywane pod opiekę nauczycielowi. Analogicznie rodzice/opiekunowie prawni lub inne upoważnione osoby odbierają dziecko z sali.

3. Od godziny 8.00 czynne są wszystkie grupy. Dzieci rozchodzą się wówczas do swoich sal pod opieką nauczycieli.
4. Dzieci są objęte ciągłym dozorem, opieką nauczyciela i personelu pomocniczego.
5. Nauczyciel musi być obecny przy rozchodzeniu się dzieci do domów do czasu, gdy wszystkie dzieci zostaną odebrane.
6. Nauczycielowi nie wolno podczas pracy z dziećmi ani na chwilę zostawić grupy samej. Gdy nauczyciel musi wyjść, np. do telefonu, toalety, o objęcie opieką grupy prosi osobę z personelu pomocniczego. Nauczyciel powinien ograniczyć swoją nieobecność do minimum. Nauczyciel musi umieć przewidzieć ewentualne skutki swojej nieobecności.
7. W razie konieczności sprawowania dodatkowej opieki nad dzieckiem, tj. indywidualne wyjście dziecka do toalety, zmiany bielizny z powodu zmoczenia się dziecka, nauczyciel powierza dziecko personelowi pomocniczemu. Opiekę taką należy ograniczyć do minimum.
8. Nauczyciel musi skupić swoją uwagę na dzieciach – nie może zajmować się rozpraszającymi jego uwagę czynnościami, np. rozmową z inną osobą (bezpośrednio lub przez telefon). Nauczyciel powinien mieć świadomość, jakie mogą być konsekwencje jego nieuwagi.
9. Dzieciom, które weszły do sali, nie wolno podczas dnia wychodzić z niej samowolnie, bez powodu i dozoru. Nie wolno im też samowolnie wychodzić z budynku przedszkola. Dziecko przez cały czas pobytu w przedszkolu jest otoczone opieką nauczyciela lub upoważnionego pracownika przedszkola.
10. Nauczyciel oraz personel pomocniczy odpowiadają za stan zabawek, którymi bawią się dzieci i sprzętu w sali zabaw. Każdorazowo przed rozpoczęciem zajęć nauczycielka powinna skontrolować salę zajęć, sprzęt, pomoce i zabawki.
11. Podczas zabaw dowolnych w sali nauczyciel (lub personel pomocniczy) zwraca uwagę na bezkonfliktową i bezpieczną zabawę dzieci, ich zgodne korzystanie ze wspólnych zabawek.
12. Nauczyciel ustala wspólnie z dziećmi zasady i normy obowiązujące w przedszkolu (*Kodeks grupowy*), systematycznie wdraża dzieci do bezkonfliktowej zabawy, do przestrzegania zasad zgodnego współżycia z rówieśnikami (*Zasady zachowań dzieci przyjęte w przedszkolu)*. Zapoznaje dzieci i ich rodziców z *Systemem nagradzania i stosowania środków zaradczych obowiązujących w przedszkolu*.
13. Podczas zajęć obowiązkowych nauczyciel musi przemyśleć organizacyjnie tok zajęcia, przebieg ćwiczeń ruchowych, wykorzystanie narzędzi i pomocy edukacyjnych, a także proces zabawy pod kątem bezpieczeństwa dzieci. Nauczyciel powinien przewidywać ewentualne zagrożenia i im przeciwdziałać.
14. Podczas zajęć przy stolikach, a także w czasie spożywania posiłków, należy wyegzekwować od dzieci zakaz odchodzenia od stolików.
15. Należy zwrócić uwagę na bezpieczne posługiwanie się przez dzieci sztućcami.
16. Czynność mycia zębów przez dzieci powinna przebiegać pod szczególnym nadzorem nauczyciela.
17. Przy przemieszczaniu się grupy, np. do łazienki, do szatni, na wycieczki piesze, dzieci ustawiają się parami i w taki sposób się poruszają (młodsze dzieci mogą ustawiać się w „pociąg"). Nie dopuszcza się do ustawiania się pierwszych par bezpośrednio przy drzwiach.
18. Poruszanie się dzieci po drogach komunikacyjnych w przedszkolu, może odbywać się wyłącznie pod opieką nauczyciela, pracownika przedszkola lub rodzica.

19. Wyjścia grupowe poza teren przedszkola nauczyciel każdorazowo ma obowiązek wpisać w *Rejestr wyjść grupowych uczniów i wychowanków* znajdujący się w sekretariacie Zespołu.
20. Nauczyciel oraz pracownik jest zobowiązany zwrócić uwagę na osoby postronne przebywające na terenie przedszkola i zawiadomić o tym dyrektora.
21. Nauczyciele mają ściśle wyznaczone godziny pracy z dziećmi. Obowiązkiem nauczyciela jest punktualne przychodzenie do pracy i zaznaczenie tego faktu w dzienniku zajęć. Niedopuszczalne jest spóźnianie się. Nauczyciel ma obowiązek zgłosić dyrektorowi spóźnienie do pracy i podać jego przyczynę.
22. Nauczyciel opuszcza oddział i dzieci z chwilą przyjścia drugiego nauczyciela, informując go o bieżących sprawach dotyczących wychowanków.
23. Nauczycielowi nie wolno pozostawić dzieci w grupie bez opieki, gdy nie ma jeszcze zmiennika. Jeśli zmiennik spóźnia się do pracy, dyrektor ma prawo polecić nauczycielowi pozostanie w grupie i wypłacić za ten czas wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe. Polecenie dyrektora jest dla nauczyciela obowiązujące.
24. Nauczyciel jest zobowiązany natychmiast reagować na wszelkie dostrzeżone sytuacje lub zachowania dzieci stanowiące zagrożenie bezpieczeństwa dla nich samych oraz innych.

XXV. Procedura kontaktów z rodzicami/prawnymi opiekunami

1. Miejscem kontaktów rodziców/prawnych opiekunów z nauczycielami i wychowawcami jest szkoła/przedszkole.
2. Kontakty rodziców/prawnych opiekunów z nauczycielami odbywają się według harmonogramu przedstawionego na pierwszym spotkaniu z rodzicami.
3. Celem spotkań z rodzicami jest współpraca m.in. w zakresie wychowania i informowanie o postępach dzieci.
4. Informacje o zebraniach rodziców przekazują wychowawcy klas oraz są dostępne na stronie internetowej Zespołu.
5. Spotkania odbywają się w formie:
   a) zebrań ogólnych z rodzicami,
   b) zebrania rady rodziców,
   c) indywidualnych konsultacji,
   d) zebrań klasowych/grupowych.
6. Rodzice/prawni opiekunowie uczniów/wychowanków mogą dodatkowo kontaktować się z nauczycielami poprzez dziennik elektroniczny.
7. W trakcie prowadzonych przez siebie zajęć dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczych (w tym również dyżurów międzylekcyjnych) nauczyciel nie może przyjmować rodziców/prawnych opiekunów.
8. Informacje o zebraniach są zamieszczone na stronie internetowej szkoły i na profilu społecznościowym.
9. O ewentualnych zmianach terminu spotkań z rodzicami/prawnymi opiekunami wychowawca jest zobowiązany poinformować poprzez e-dziennik rodziców/prawnych opiekunów co najmniej z 3-dniowym wyprzedzeniem, podając datę, miejsce, godzinę spotkania.
10. Rodzic/prawny opiekun jest zobowiązany do obecności na zebraniach.
11. W razie nieobecności na dwóch zebraniach wychowawca może wezwać rodzica/prawnego opiekuna w formie pisemnej (w terminie odpowiednim dla wychowawcy).
12. W sytuacjach uzasadnionych wychowawczo, szkoła wzywa rodziców/prawnych opiekunów poza uzgodnionymi terminami.

13. Wychowawca w nagłych sytuacjach może skontaktować się rodzicami/prawnymi opiekunami telefonicznie.
14. Wynikłe w czasie zebrania sprawy trudne, wymagające udziału lub interwencji dyrektora szkoły, należy rozwiązać w ciągu 2 tygodni (zaraz po zebraniu informując dyrektora szkoły o zaistniałym problemie).
15. Wychowawca klasy w 5 dniu nieobecności ucznia w szkole i w razie braku informacji od rodziców (prawnych opiekunów), kontaktuje się z rodzicem w celu ustalenia przyczyny nieobecności.
16. Nieobecność ucznia w szkole rodzice (prawni opiekunowie) usprawiedliwiają zgodnie z zapisami w statucie.
17. Zwolnienie ucznia z zajęć następuje tylko na pisemną prośbę rodziców (prawnych opiekunów).
18. Rodzice (prawni opiekunowie) pozostawiają wychowawcy kontaktowy numer telefonu, który jest wpisany do dziennika lekcyjnego. W razie zmiany numeru telefonu rodzic jest zobowiązany poinformować wychowawcę.
19. Wszelkie uwagi i wnioski dotyczące pracy szkoły, ocen, zachowania uczniów, rodzice/opiekunowie kierują w następującej kolejności do:
    a) nauczyciela uczącego danego przedmiotu,
    b) wychowawcy klasy, a w wyjątkowych przypadkach do:
    a) Dyrektora Zespołu,
    b) Rady Pedagogicznej,
    c) organu nadzorującego szkołę.
20. Rodzice i nauczyciele, w trosce o poziom kontaktów i współpracy, przestrzegają zasad przyjętej procedury.
21. Dokumentowanie spotkań:

a) Spisanie protokołu z zebrania oraz listy obecności z podpisami rodziców/prawnych opiekunów – przechowywane w Teczce Wychowawcy.
b) Odnotowanie w szkolnym dzienniku elektronicznym obecności rodziców/opiekunów na zebraniach oraz zamieszczenie tematyki zebrań..
c) Sporządzenie notatki o temacie indywidualnej rozmowy z rodzicem/opiekunem prawnym w dzienniku elektronicznym lub w „Arkuszu kontaktów z rodzicami" przechowywanym w Teczce Wychowawcy.

XXVI. Procedura – nauczanie indywidualne

I. Wniosek o nauczanie indywidualne.
1. Wniosek rodziców/opiekunów prawnych skierowany do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o wydanie orzeczenia o potrzebie zorganizowania nauczania indywidualnego wraz z załączonymi dokumentami:
    a) dokumentacja medyczna: zaświadczenia lekarza specjalisty;
    b) opinia wychowawcy klasy o uczniu uwzględniająca realizację obowiązku nauki.
2. Wniosek wraz z zebraną dokumentacją rodzice/ prawni opiekunowie kierują do zespołu orzekającego w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
3. Po otrzymaniu orzeczenia rodzice/prawni opiekunowie przekazują go dyrektorowi Zespołu.

II. Decyzja w sprawie przyznania nauczania indywidualnego
1. Analiza orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nt. nauczania indywidualnego przez wicedyrektora w porozumieniu z pedagogiem szkolnym i wychowawcą klasy:

ustalenie zakresu, miejsca i czasu prowadzenia zajęć indywidualnego nauczania oraz formy i zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

2. Ustalenie przez wicedyrektora przydziału projektu godzin poszczególnych przedmiotów i wyznaczenie nauczycieli prowadzących zajęcia.
   Tygodniowy wymiar godzin zajęć nauczania indywidualnego realizowanych bezpośrednio z uczniem wynosi:
   klasa zerowa – 4 do 6 godz./tyg.
   klasa I –III – 6 do 8 godz./tyg.;
   klasa IV –VIII – 8 do 10 godz./tyg.
3. Przedstawienie dyrektorowi szkoły przez wicedyrektora projektu organizacji zajęć indywidualnych. Ostateczne sprecyzowanie ilości godzin i wyznaczenie nauczycieli realizujących zajęcia nauczania indywidualnego.
4. Wydanie przez dyrektora szkoły decyzji o nauczaniu indywidualnym i przekazanie jej rodzicom na piśmie.

III. Realizacja nauczania indywidualnego

1. Spotkanie wicedyrektora i pedagoga z nauczycielami realizującymi nauczanie indywidualne celem podania informacji o specyfice choroby ucznia, ilości realizowanych godzin, planie zajęć i zobowiązanie nauczycieli do dyskrecji oraz wspierania psychicznego chorego ucznia.
2. Kontakt wicedyrektora z rodzicami ucznia celem przekazania decyzji dyrektora, poinformowania o zaprojektowanej ilości przyznanych godzin oraz omówienia z rodzicami warunków realizacji nauczania indywidualnego.
3. Zobowiązanie rodziców do informowania wychowawcy klasy o stanie zdrowia ucznia i gotowości podjęcia zajęć.
4. Przygotowanie przez wychowawcę klasy dziennika zajęć indywidualnych.
5. Kontrola przebiegu zajęć nauczania indywidualnego i zapisów w dzienniku przez wicedyrektora szkoły zgodnie z harmonogramem kontroli dokumentacji szkolnej.

XXVII. Procedury postępowania z dzieckiem przewlekle chorym

W sytuacji, gdy w szkole jest uczeń przewlekle chory, dyrektor, nauczyciel powinien:

1 . Pozyskać od rodziców (opiekunów prawnych) ucznia szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu.
2. Zorganizować szkolenie kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby.
3. W porozumieniu z pielęgniarką lub lekarzem, wspólnie z pracownikami szkoły opracować procedury postępowania w stosunku do każdego chorego ucznia, zarówno na co dzień, jak i w przypadku zaostrzenia objawów czy ataku choroby. Procedury te mogą uwzględniać m.in. przypominanie lub pomoc w przyjmowaniu leków, wykonywaniu pomiarów poziomu cukru, regularnym przyjmowaniu posiłków, sposób reagowania itp.
   Powinny też określać formy stałej współpracy z rodzicami (opiekunami) tego dziecka oraz zobowiązanie wszystkich pracowników placówki do bezwzględnego ich stosowania.
4. Wspólnie z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

5. W przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas pobytu w szkole dyrektor lub nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów.

DZIECKO Z ASTMĄ

Astma oskrzelowa jest najczęstszą przewlekłą chorobą układu oddechowego u dzieci. Istotą astmy jest przewlekły proces zapalny toczący się w drogach oddechowych, który prowadzi do zwiększonej skłonności do reagowania skurczem na różne bodźce i pojawienia się objawów choroby.

OBJAWY

Jednym z podstawowych objawów jest duszność jako subiektywne uczucie braku powietrza spowodowane trudnościami w jego swobodnym przechodzeniu przez zwężone drogi oddechowe. Gdy duszność jest bardzo nasilona możemy zauważyć, że usta dziecka a także inne części ciała są zasinione. Konsekwencją zwężenia oskrzeli jest pojawienie się świszczącego oddechu. Częstym objawem astmy oskrzelowej jest kaszel. Najczęściej jest to kaszel suchy, napadowy, bardzo męczący. Zaostrzenie astmy może być wywołane przez:
kontakt z alergenami, na które uczulone jest dziecko, kontakt z substancjami drażniącymi drogi oddechowe, wysiłek fizyczny, zimne powietrze, dym tytoniowy, infekcje.
W przypadku wystąpienia duszności należy podać dziecku wziewnie lek rozkurczający oskrzela zgodnie z zaleceniem lekarza. W przypadku objawów ciężkiej duszności należy podać jednocześnie 2 dawki leku w aerozolu w odstępie 10-20 sekund. Po wykonaniu pierwszej inhalacji należy powiadomić rodziców dziecka o wystąpieniu zaostrzenia.
W przypadku duszności o dużym nasileniu powinno się wezwać Pogotowie Ratunkowe.
W czasie oczekiwania na przyjazd karetki pogotowia dziecko wymaga ciągłego nadzoru osoby dorosłej. Dodatkowo bardzo ważne jest zapewnienie dziecku spokoju oraz odizolowanie od osób trzecich.

NAKAZY

1. Częste wietrzenie sal lekcyjnych.
2. Dziecko, które ma objawy po wysiłku, powinno przed lekcją wychowania fizycznego przyjąć dodatkowy lek.
3. Ćwiczenia fizyczne należy zaczynać od rozgrzewki.
4. W przypadku wystąpienia u dziecka objawów duszności należy przerwać wykonywanie wysiłku i pozwolić dziecku zażyć środek rozkurczowy.

ZAKAZY

1. Chorzy uczniowie nie powinni uczestniczyć w pracach porządkowych.
2. W okresie pylenia roślin dzieci z pyłkowicą nie mogą ćwiczyć na wolnym powietrzu oraz nie powinny uczestniczyć w planowanych wycieczkach poza miasto.
3. Astma oskrzelowa wyklucza biegi na długich dystansach, wymagających długotrwałego, ciągłego wysiłku.
4. W klasach, gdzie odbywają się lekcje nie powinno być zwierząt futerkowych.

OGRANICZENIA

1. Uczeń z astmą może okresowo wymagać ograniczenia aktywności fizycznej i dostosowania ćwiczeń do stanu zdrowia.
2. Dziecko uczulone na pokarmy powinno mieć adnotacje od rodziców, co może jeść w sytuacjach, które mogą wywołać pojawienie się objawów uczulenia.

OBSZARY DOZWOLONE I WSKAZANE DLA DZIECKA

1. Dzieci chore na astmę powinny uczestniczyć w zajęciach z wychowania fizycznego. Wysportowane dziecko lepiej znosi okresy zaostrzeń choroby.
2. Uczeń z astmą nie powinien być trwale eliminowany z zajęć z wychowania fizycznego.
3. Dzieci z astmą mogą uprawiać biegi krótkie, a także gry zespołowe.
4. Dzieci z astmą mogą uprawiać gimnastykę i pływanie.
5. Dzieci z astmą mogą uprawiać większość sportów zimowych.
   Bardzo ważny jest dobry kontakt szkoły z rodzicami, po to, aby wspólnie zapewnić dziecku bezpieczne warunki nauki i pobytu w szkole. Pozwoli to zmniejszyć nadopiekuńczość rodziców a dziecku rozwijać samodzielność i zaufanie do własnych możliwości i umiejętności. Tylko współdziałanie szkoły z rodzicami i lekarzem prowadzącym pomoże prawidłowo funkcjonować dziecku z astmą oskrzelową w środowisku, gdzie spędza wiele godzin w ciągu dnia.

DZIECKO Z CUKRZYCĄ

Cukrzyca to grupa chorób metabolicznych charakteryzujących się hiperglikemią (wysoki poziom glukozy we krwi - większy od 250mg%). Obecnie w Polsce wśród dzieci i młodzieży dominuje cukrzyca typu 1 – ten typ cukrzycy ma podłoże genetyczne i autoimmunologiczne. Cukrzyca nie jest chorobą zakaźną, nie można się nią zarazić przez kontakt z osobą chorą. Najczęstsze objawy to wzmożone pragnienie, częste oddawanie moczu oraz chudnięcie. W chwili obecnej, w warunkach pozaszpitalnych, jedynym skutecznym sposobem podawania insuliny jest wstrzykiwanie jej do podskórnej tkanki tłuszczowej (za pomocą pena, pompy). Cukrzyca nie jest chorobą, która powinna ograniczać jakiekolwiek funkcjonowanie ucznia, tylko wymaga właściwej samokontroli i obserwacji. Ćwiczenia fizyczne, sport i rekreacja połączone z ruchem są korzystne dla dzieci chorych na cukrzycę. Wspierają prawidłowy rozwój emocjonalny i społeczny, pomagają rozwijać samodyscyplinę, gratyfikują, dają przyjemność i satysfakcję. Najważniejszym problemem przy wykonywaniu wysiłku fizycznego u dzieci z cukrzycą jest ryzyko związane z wystąpieniem hipoglikemii (niedocukrzenia - stężenie glukozy we krwi mniejsze niż 60 mg%). Do działań w ramach samokontroli należą: badanie krwi i moczu, zapisywanie wyników badań, prawidłowa interpretacja wyników badań, prawidłowe komponowanie posiłków, prawidłowe i bezpieczne wykonywanie wysiłku fizycznego, obserwacja objawów jakie pojawiają się przy hipoglikemii i hiperglikemii. W każdej szkole powinien znajdować się „kącik" dla ucznia z cukrzycą, czyli ustronne miejsce, w którym dziecko z cukrzycą będzie mogło spokojnie, bezpiecznie i higienicznie wykonać badanie krwi oraz wykonać wstrzyknięcia insuliny.

OBJAWY HIPOGLIKEMII - niedocukrzenia:

1. Bladość skóry, nadmierna potliwość, drżenie rąk.
2. Ból głowy, ból brzucha.
3. Szybkie bicie serca.
4. Uczucie silnego głodu/wstręt do jedzenia.
5. Osłabienie, zmęczenie.
6. Problemy z koncentracją, zapamiętywaniem.
7. Chwiejność emocjonalna, nietypowe zachowanie dziecka.
8. Napady agresji lub wesołkowatości.
9. Ziewanie/senność.
10. Zaburzenia mowy, widzenia i równowagi.
11. Zmiana charakteru pisma.
12. Uczeń nielogicznie odpowiada na zadawane pytania.
13. Kontakt ucznia z otoczeniem jest utrudniony lub traci przytomność.

14. Drgawki.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII LEKKIEJ – dziecko jest przytomne, w pełnym kontakcie, współpracuje z nami, spełnia polecenia:

1. Sprawdzić poziom glukozy we krwi potwierdzając niedocukrzenie.
2. Podać węglowodany proste (sok owocowy, coca-cola, cukier spożywczy rozpuszczony w wodzie lub herbacie, glukoza w tabletkach, płynny miód.

NIE WOLNO

1. Zastępować węglowodanów prostych słodyczami zawierającymi tłuszcze, jak np. czekolada, ponieważ utrudniają one wchłanianie glukozy z przewodu pokarmowego.
2. Ponownie oznaczyć glikemię po 10-15 minutach.
3. Zawsze należy dążyć do ustalenia przyczyny niedocukrzenia.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII ŚREDNIO - CIĘŻKIEJ - dziecko ma częściowe zaburzenia świadomości, pozostaje w ograniczonym kontakcie z nami, potrzebuje bezwzględnej pomocy osoby drugiej:

1. Oznaczyć glikemię i potwierdzić niedocukrzenie.
2. Jeżeli dziecko może połykać podać do picia płyn o dużym stężeniu cukru (np. 3-5 kostek cukru rozpuszczonych w 1 szklanki wody, coli, soku).
3. Jeżeli dziecko nie może połykać postępujemy tak jak w przypadku glikemii ciężkiej.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII CIĘŻKIEJ – dziecko jest nieprzytomne, nie ma z nim żadnego kontaktu, nie reaguje na żadne bodźce, może mieć drgawki. Dziecku, które jest nieprzytomne NIE WOLNO podawać niczego do picia ani do jedzenia do ust!!!:

1. Układamy dziecko na boku.
2. Wstrzykujemy domięśniowo glukagon, jest to zastrzyk ratujący życie.
3. Wzywamy pogotowie ratunkowe.
4. Kontaktujemy się z rodzicami dziecka.
5. Dopiero gdy dziecko odzyska przytomność (po podaniu glukagonu powinno odzyskać przytomność po kilkunastu minutach) i jeżeli dziecko będzie w dobrym kontakcie, można mu podać węglowodany doustnie (sok, cola, tabl. glukozy).

U dzieci leczonych pompą:

1 . Zatrzymaj pompę.
2. Potwierdź hipoglikemię.
3. Jeżeli dziecko jest przytomne podaj węglowodany proste.
4. Odczekaj 10-15 minut i zbadaj ponownie poziom glukozy we krwi, jeżeli nie ma poprawy podaj ponownie cukry proste.
5. Jeżeli objawy ustąpią i kontrolny pomiar glikemii wskazuje podnoszenie się stężenia glukozy, włącz pompę i podaj kanapkę lub inne węglowodany złożone.
6. Jeżeli dziecko jest nieprzytomne lub ma drgawki połóż je w pozycji bezpiecznej, podaj domięśniowo zastrzyk z glukagonu i wezwij karetkę pogotowia.
   Po epizodzie hipoglikemii nie zostawiaj dziecka samego! Dziecko nie może podejmować wysiłku fizycznego dopóki wszystkie objawy hipoglikemii nie ustąpią!

OBJAWY HIPERGLIKEMII

1. Wzmożone pragnienie, potrzeba częstego oddawania moczu.
2. Rozdrażnienie, zaburzenia koncentracji.
3. Złe samopoczucie, osłabienie, przygnębienie, apatia.

Jeżeli do ww. objawów dołączą:

1. ból głowy, ból brzucha,
2. nudności i wymioty,
3. ciężki oddech,

może to świadczyć o rozwoju kwasicy cukrzycowej.

Należy wtedy bezzwłocznie:

1. Zbadać poziom glukozy.
2. Skontaktować się z rodzicami lub wezwać pogotowie.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPERGLIKEMII

1. Podajemy insulinę (tzw. dawka korekcyjna).
2. Uzupełniamy płyny (dziecko powinno dużo pić, przeciętnie 1litr w okresie 1,5-2 godz., najlepszym płynem jest niegazowana woda mineralna).
3. Samokontrola (badanie moczu na obecność cukromoczu i ketonurii, po około 1 godz.należy dokonać kontrolnego pomiaru glikemii).
4. W razie stwierdzenia hiperglikemii dziecko nie powinno jeść, dopóki poziom glikemii nie obniży się.

Niezbędnik szkolny, czyli co uczeń z cukrzycą zawsze powinien mieć ze sobą w szkole:

1. Pen – „wstrzykiwacz" z insuliną.
2. Pompę insulinową, jeżeli jest leczone przy pomocy pompy.
3. Nakłuwacz z zestawem igieł.
4. Glukometr z zestawem pasków oraz gazików.
5. Plastikowy pojemnik na zużyte igły i paski.
6. Drugie śniadanie lub dodatkowe posiłki przeliczone na wymienniki np. przeznaczone na „zabezpieczenie" zajęć wf w danym dniu.
7. Dodatkowe produkty – soczek owocowy, tabletki z glukozą w razie pojawienia się objawów hipoglikemii.
8. Telefon do rodziców.
9. Informację w postaci kartki lub bransoletki na rękę, która informuje, że dziecko choruje na cukrzycę.
10. Glukagon (zestaw w pomarańczowym pudełku).

Szkolny kodeks praw dziecka z cukrzycą – każdemu dziecku z cukrzycą typu 1 należy zapewnić w szkole:

1. Możliwość zmierzenia poziomu glukozy na glukometrze w dowolnym momencie – także w trakcie trwania lekcji.
2. Możliwość podania insuliny.
3. Możliwość zmiany zestawu infuzyjnego w przypadku leczenia osobista pompą insulinową w odpowiednich warunkach zapewniających bezpieczeństwo i dyskrecję.
4. Właściwe leczenie niedocukrzenia zgodnie ze schematem ustalonym z pielęgniarką szkolną i rodzicami dziecka.
5. Możliwość spożycia posiłków o określonej godzinie, a jeśli istnieje taka potrzeba, nawet w trakcie trwania lekcji.
6. Możliwość zaspokojenia pragnienia oraz możliwość korzystania z toalety, także w czasie trwania zajęć lekcyjnych.
7. Możliwość uczestniczenia w pełnym zakresie w zajęciach wychowania fizycznego oraz różnych zajęciach pozaszkolnych, np. wycieczkach turystycznych, zielonych szkołach.

DZIECKO Z PADACZKĄ

Padaczką określamy skłonność do występowania nawracających, nie prowokowanych napadów. Napadem padaczkowym potocznie nazywamy napadowo występujące zaburzenia w funkcjonowaniu mózgu objawiające się widocznymi zaburzeniami, zwykle ruchowymi. Niekiedy jedynym widocznym objawem napadu są kilkusekundowe zaburzenia świadomości. Napady padaczkowe dzieli się na napady pierwotne uogólnione oraz napady częściowe (zlokalizowane).

Napady pierwotnie uogólnione:

1. Napady nieświadomości, najczęściej kilkusekundowa utrata kontaktu z otoczeniem. Atypowym napadom nieświadomości mogą towarzyszyć mruganie lub gwałtowne ruchy o niewielkim zakresie w obrębie ust.
2. Napady atoniczne – napad spowodowany nagłym i krótkotrwałym obniżeniem napięcia mięśniowego w określonych grupach mięśni.
3. Napady toniczne – występuje głównie u małych dzieci zazwyczaj podczas zasypiania lub budzenia; charakteryzuje się nagłym, symetrycznym wzrostem napięcia mięśni w obrębie kończyn i tułowia.
4. Napady toniczno-kloniczne – w fazie tonicznej dochodzi do nagłej utraty przytomności, skurczu mięśni, zatrzymania oddechu; faza kloniczna charakteryzuje się rytmicznymi, gwałtownymi skurczami mięśni kończyn i tułowia, następnie przechodzi w kilkuminutową śpiączkę.
5. Napady kloniczne – napady głównie u niemowląt i małych dzieci, częściej w przebiegu gorączki, cechują je symetryczne skurcze mięśni kończyn występujące seriami.
6. Napady miokloniczne - charakteryzują się gwałtownymi synchronicznymi skurczami mięśni szyi, obręczy barkowej, ramion i ud przy względnie zachowanej świadomości chorego.

Napady częściowe:

1 . Napady częściowe z objawami prostymi –świadomość w czasie napadów jest na ogół zachowana, zwykle napady dotyczą określonej okolicy np. ręki lub ust.
2. Napady częściowe z objawami złożonymi – niektórym napadom mogą towarzyszyć zaburzenia świadomości o charakterze omamów i złudzeń; pacjent ma wrażenie, że już znajdował się w danej sytuacji życiowej lub przeciwnie, że nie zna sytuacji i przedmiotów, z którymi w rzeczywistości się już stykał, do tego typu napadów zaliczane są także napady psychoruchowe z towarzyszącymi im różnymi automatyzmami (cmokanie), u dzieci mogą niekiedy występować napady nietypowe, manifestujące się klinicznie bólami brzucha, głowy, omdleniami, napadami lęku itp.
3. Napady częściowe wtórnie uogólnione – rozpoczyna się zwykle od napadowych mioklonicznych lub klonicznych skurczów ograniczonych do określonych grup mięśni, aby następnie rozprzestrzenić się i doprowadzić do wtórnie uogólnionego napadu toniczno-klonicznego (tzw. napadu dużego).

Zespoły padaczkowe wieku dziecięcego - zespół Westa, zespół Lennoxa-Gastauta, dziecięca padaczka nieświadomości (piknolepsja), padaczka Rolanda, młodzieńcza padaczka nieświadomości, zespół Janza, padaczka odruchowa, omdlenia odruchowe, napady rzekomopadaczkowe.

Leczenie padaczki jest procesem przewlekłym, wymaga systematycznego, codziennego podawania leków. Nagłe przerwanie leczenia, pominięcie którejś dawki, może zakończyć się napadem lub stanem padaczkowym. Z tego powodu tak ważne jest aby pacjent mógł systematycznie przyjmować leki. W trakcie włączania leczenia lub jego modyfikacji dziecko może wykazywać objawy senności, rozdrażnienia, zawrotów głowy.

W RAZIE WYSTĄPIENIA NAPADU NALEŻY
1. Przede wszystkim zachować spokój.
2. Ułożyć chorego w bezpiecznym miejscu w pozycji bezpiecznej, na boku.
3. Zabezpieczyć chorego przed możliwością urazu w czasie napadu – zdjąć okulary, usunąć z ust ciała obce, podłożyć coś miękkiego pod głowę.
4. Asekurować w czasie napadu i pozostać z chorym do odzyskania pełnej świadomości.

NIE WOLNO
1. Podnosić pacjenta.
2. Krępować jego ruchów.
3. Wkładać czegokolwiek między zęby lub do ust.

Pomoc lekarska jest potrzebna, jeżeli był to pierwszy napad w życiu lub napad trwał dłużej niż 10 minut albo jeśli po napadzie wystąpiła długo trwająca gorączka, sugerująca zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.
Dzieciom chorym na padaczkę trudniej jest wykorzystać w pełni swoje możliwości edukacyjne z przyczyn medycznych i społecznych. Narażone są na wyższy poziom stresu wynikający z obawy przed napadem i komentarzami, stąd też częściej występują u nich cechy zespołu nadpobudliwości psychoruchowej, trudności w czytaniu i pisaniu oraz inne trudności szkolne. W razie narastających trudności szkolnych, trzeba zapewnić dziecku możliwość douczania, zorganizować odpowiednio czas na naukę, z częstymi przerwami na odpoczynek, modyfikować i zmieniać sposoby przyswajania wiadomości szkolnych. Nie należy z zasady zwalniać dziecka z zajęć wychowania fizycznego ani z zabaw i zajęć ruchowych w grupie rówieśników. Należy jedynie dbać o to, aby nie dopuszczać do nadmiernego obciążenia fizycznego i psychicznego. Gdy zdarzają się napady, dziecko powinno mieć zapewnioną opiekę w drodze do i ze szkoły.

DZIECKO Z HEMOFILIĄ

Hemofilia jest wrodzoną skazą krwotoczną związaną z niedoborem czynnika VIII lub IX krzepnięcia krwi. W zależności od tego rozróżniamy hemofilię A lub B.
Ciężka postać hemofilii – występują krwawienia do mięśni i stawów, duże podskórne wylewy, krwawienia z nosa. Krwawienia wewnętrzne są bolesne. Początkowym objawem może być uczucie rozpierania w stawie, drętwienia, mrowienia. Najlepiej, jeżeli wówczas zostanie podany koncentrat czynnika krzepnięcia krwi. Jeżeli leczenie zostanie odroczone powiększa się objętość stawu, pojawia się silna bolesność oraz przykurcz w stawie.
Umiarkowana i łagodna postać choroby – krwawienia są mniej częste, nie powodują zwykle trwałych zmian w stawach, zwykle wyraźny uraz poprzedza krwawienie.
Choroba nie ma wpływu na funkcjonowanie społeczne ani nie wpływa negatywnie na rozwój intelektualny. Funkcjonowanie emocjonalne może nie być zaburzone. Jednak, zwłaszcza w ciężkiej postaci choroby, dziecko może czuć się gorsze, ponieważ nie może robić tego wszystkiego, co dziecko zdrowe np. grać w piłkę nożną. Wie, że może to spowodować krwawienie do stawu lub mięśni i związany z tym ból, konieczność leczenia dożylnego, czasami hospitalizacji.

NAKAZY, ZAKAZY, OGRANICZENIA:
1. Dziecko nie powinno być narażone na urazy spowodowane np. śliską podłogą, przepychającym się tłumem dzieci ;
2. W szkole musi mieć do chodzenia wygodne obuwie usztywniające staw skokowy, na nie śliskiej podeszwie;
3. Jeżeli dziecko jest sprawne ruchowo może biegać i skakać;
4. Inne dzieci muszą wiedzieć, że nie można chorego kolegi bić, popychać, podstawiać mu nogi;

5. Udział w lekcjach wf musi być ograniczony – bezpieczna jest gimnastyka, pływanie i gra w ping-ponga;
6. Dziecko może bez ograniczeń rysować, lepić z gliny, malować;
7. Należy rozwijać te sfery aktywności intelektualnej i ruchowej dziecka, w których ono się wyróżnia;
8. Dziecku choremu na hemofilię nie wolno podawać żadnych leków domięśniowo, ani stosować preparatów kwasu acetylosalicylowego.

NA CO NALEŻY ZWRACAĆ UWAGĘ W SZKOLE:
1. nagłe dolegliwości bólowe ze strony kończyn dolnych lub górnych, utykanie,
2. bóle brzucha lub głowy, wymioty,
3. krwawienie z jamy ustnej lub nosa, zblednięcie.

Dziecko chore na hemofilię nie wymaga specjalnego traktowania przez nauczyciela w klasie. Powinno brać udział w wycieczkach szkolnych, wyjazdach do teatru czy kina. Przed wyjazdem wskazane jest profilaktyczne podanie czynnika krzepnięcia u dziecka z ciężką postacią choroby.

PIERWSZA POMOC:
1. w przypadku urazu/bólu należy oziębić dotkniętą część ciała przez przyłożenie lodu, zimnego okładu żelowego lub chustki zmoczonej w zimnej wodzie,
2. posadzić/położyć w pozycji dla dziecka wygodnej,
3. najczęściej należy podać czynnik krzepnięcia krwi,
4. jeżeli dziecko wymiotuje, ma bóle głowy, zaburzenia świadomości lub drgawki powinno się je położyć na boku i wezwać pogotowie, zawiadomić rodziców; jeżeli dziecko uskarża się na ból kończyny górnej lub dolnej nie powinno nią poruszać, wskazane jest unieruchomienie.

DZIECKO PRZEWLEKLE CHORE

Choroba przewlekła to proces patologiczny trwający ponad 4 tygodnie, cechujący się brakiem nasilonych objawów chorobowych. Długotrwała choroba i częste hospitalizacje mogą okresowo uniemożliwiać choremu dziecku przebywanie w grupie rówieśników, a także zaspokajanie wielu ważnych potrzeb psychicznych, fizycznych i społecznych. Przeciwdziałanie niekorzystnym skutkom choroby przewlekłej, polega między innymi na udzielaniu dziecku i jego rodzinie pomocy w budowaniu nowej koncepcji życia z chorobą i pomimo choroby. Odbudowa poczucia bezpieczeństwa jest jednym z najważniejszych zadań osób pomagających choremu dziecku i jego rodzinie. Dziecko może czuć się mniej bezradne i zagubione, gdy ma okazję do odnoszenia sukcesów i poradzenia sobie z trudnymi sytuacjami. Zatem dostrzeganie i eksponowanie osiągnięć dziecka, chwalenie go za nie i nagradzanie jest jednym z kierunków pomagania mu w pokonywaniu poczucia bezradności.
Drugi ważny kierunek to uczenie dziecka nowych umiejętności - zarówno tych przydatnych w pokonywaniu trudności związanych z chorowaniem, jak i tych otwierających mu nowe, wolne od ograniczeń pola aktywności, poszerzających jego „obszar wolności". Szkoła pełni w życiu chorego dziecka szczególną rolę. Jest to miejsce, w którym może się ono uczyć i rozwijać swoje zdolności i umiejętności, może przeżywać radość i dumę ze swojej aktywności, a także budować dobre relacje z innymi dziećmi. Obecność przyjaznych nauczycieli i rówieśników jest bardzo ważna dla prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego chorego dziecka. Niezwykle ważne jest przekazanie nauczycielom informacji o wpływie choroby dziecka na funkcjonowanie psychiczne, fizyczne i społeczne ucznia. Niektóre leki mogą działać pobudzająco a inne usypiająco. Może to mieć wpływ na zachowanie się dziecka lub możliwość efektywnego uczenia się. Dzięki informacjom od rodziców i lekarzy, nauczyciel może poznać chorobę dziecka w takim zakresie, aby w razie potrzeby,

w odpowiednim czasie, udzielić mu niezbędnej pomocy i wsparcia oraz zapewnić bezpieczne warunki na terenie szkoły. Także dostosować sposoby komunikowania się oraz sposoby i formy nauczania do potrzeb i aktualnych możliwości chorego dziecka. Wzajemne kontakty pomiędzy szkołą i rodzicami powinny być stałe i systematyczne, oparte na zaufaniu, spokojnej, wzajemnej wymianie informacji oraz współpracy i zrozumieniu.

Główne sposoby pomocy przewlekle choremu dziecku możliwe do zrealizowania na terenie szkoły:

1. zapewnienie poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego,
2. pomoc w pokonywaniu trudności, uczenie nowych umiejętności,
3. budowanie dobrego klimatu i przyjaznych relacji klasowych,
4. przygotowanie uczniów zdrowych na spotkanie chorego kolegi,
5. traktowanie chorego dziecka jako pełnoprawnego członka klasy,
6. uwrażliwianie dzieci zdrowych na potrzeby i przeżycia dziecka chorego,
7. uwrażliwianie dziecka chorego na potrzeby i przeżycia innych uczniów,
8. motywowanie do kontaktów i współdziałania z innymi dziećmi,
9. rozwijanie zainteresowań, samodzielności dziecka,
10. dostarczanie wielu możliwości do działania i osiągania sukcesów,
11. motywowanie do aktywności.

XXVIII. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia zakażenia pasożytami (wszawica, owsica, glistnica, lamblioza)

1. Poinformowanie rodziców o stwierdzeniu występowania pasożytów u ich dziecka (dyrektor lub wychowawca).
2. Niezwłoczne odebranie dziecka z placówki przez rodziców lub prawnych opiekunów.
3. W przypadku wszawicy dyrektor zarządza kontrolę czystości skóry głowy wszystkich dzieci (wykonywaną przez pielęgniarkę lub osobę upoważnioną) z zachowaniem zasady intymności.
4. Przez okres kuracji dziecko pozostaje w domu do całkowitego wyleczenia (wszawica, owsiki). W przypadku glistnicy rodzic zobowiązany jest do dostarczenia zaświadczenia lekarskiego, że dziecko może uczęszczać w trakcie leczenia do przedszkola.
5. W przypadku wystąpienia trudności, np. w rodzinach o niskim statusie ekonomicznym, dyrektor placówki podejmuje współpracę z opieką społeczną w celu udzielenia wsparcia tym rodzinom oraz wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców względem dziecka.
6. Rodzice/opiekunowie prawni dziecka, po przebytej chorobie pasożytniczej, zobowiązani są poinformować nauczyciela lub dyrektora, że dziecko jest zdrowe.
7. Poinformowanie rodziców wszystkich uczniów/wychowanków o wystąpieniu choroby pasożytniczej w przedszkolu/szkole z zaleceniem obserwacji zdrowia dziecka lub codziennej kontroli czystości głowy dziecka oraz domowników (np. rozmowy indywidualne, zebrania grupowe, tablica ogłoszeń).
8. Zarządzenie jeszcze częstszych niż obowiązkowo dezynfekcji i dezynsekcji pomieszczeń przedszkolnych/szkolnych. W ramach potrzeb zapewnienie stałego dostępu do jednorazowych środków higienicznych (chusteczek, ręczników, rękawiczek).
9. Zobowiązanie nauczycieli do przeprowadzenia dodatkowych pogadanek i prelekcji na temat higieny.
10. Edukacja dzieci w zakresie:

a) prawidłowego korzystania z sanitariatów (podnoszenie, opuszczanie deski klozetowej, spuszczanie wody),
b) mycia rąk po skorzystaniu z toalety,
c) mycia rąk przed posiłkami i po posiłkach,
d) zakazu wkładania zabawek do buzi, przestrzegania przed całowaniem się dzieci i zabawek, ochrony przed wkładaniem rąk do buzi, obgryzania paznokci itp.

XXIX. Procedura ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w internecie oraz utrwalonymi w innej formie

1 Infrastruktura sieciowa placówki umożliwia dostęp do internetu pracownikom pedagogicznym i niepedagogicznym.
2 Rozwiązania organizacyjne na poziomie placówki bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
3 Komputery znajdujące się w pracowniach informatycznych, z których korzystają uczniowie na zajęciach lekcyjnych są podłączone do szkolnej sieci w ramach OSE (Ogólnopolska Sieć Edukacyjna).
4 Sieć OSE gwarantuje filtrowanie treści niepożądanych/szkodliwych dla dzieci.
5 Firma zewnętrzna monitoruje prawidłowe działanie sieci.
6 Nauczyciel ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu.
7 Nauczyciel informatyki/zajęć komputerowych przeprowadza z dziećmi cykliczne warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu.
8 Placówka zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu przy komputerach, z których możliwy jest swobodny dostęp do sieci.

XXX. Procedura postępowania w przypadku nieobecności rodziców ucznia i braku opieki nad dzieckiem

1. Rodzice/prawni opiekunowie ucznia opuszczający miejsce zamieszkania powinni poinformować dyrekcję szkoły o osobie, której powierzają pełnienie opieki nad dzieckiem w czasie swojej nieobecności. Informacja powinna mieć formę pisemną i zostać złożona w sekretariacie szkoły.
2. Pracownik szkoły, który podejrzewa/otrzymał informację/wyciągnął wnioski na podstawie obserwacji o pozostawieniu ucznia szkoły bez opieki, niezwłocznie:
a) zgłasza ten fakt wychowawcy ucznia;
b) wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem;
c) potwierdza fakt pozostawienia ucznia bez opieki (telefonicznie bądź osobiście, jeśli
d) zachodzi taka konieczność);
e) informuje pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły;
f) dyrekcja szkoły zgłasza pozostawienie dziecka bez opieki osoby dorosłej Policji.

INNE KRYZYSY W SZKOLE - WYBRANE ZDARZENIA

XXXI. Procedura ewakuacyjna na wypadek otrzymania informacji o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego

1. **Osoba, która otrzymała taką informację**:
   a) niezwłocznie informuje o tym fakcie Dyrektora Zespołu
2. **Dyrektor Zespołu:**
   a) nakazuje sekretarzowi telefoniczne poinformowanie Policji,
   b) wydaje polecenie alarmowania całego stanu osobowego zespołu,
   c) powiadamia dyrektora Zabytkowej Kopalni ”Ignacy” o zaistniałej sytuacji,
   d) zarządza ewakuację całkowitą budynku do rejonu na zewnątrz budynku, a następnie po konsultacji z Policją do budynku Zabytkowej Kopalni ”Ignacy” przy ul. Ignacego Mościckiego 3 w Rybniku-Niewiadomiu,
   e) po przybyciu na miejsce Policji przekazuje kierowanie działaniami dowódcy grupy
   f) po sprawdzeniu budynku oraz otrzymaniu pisemnego protokołu z przeprowadzonego rozpoznania minersko-pirotechnicznego wydaje decyzję o powrocie podopiecznych, uczniów i pracowników do budynku.
3. **Nauczyciel prowadzący zajęcia:**
   a) po otrzymaniu informacji o zagrożeniu przystępuje do ewakuacji swojej grupy do rejonu na zewnątrz budynku;
   b) po dotarciu do rejonu ewakuacji przelicza uczniów/podopiecznych i sprawdza obecność;
   c) w przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu – nie rusza go i natychmiast informuje Dyrektora;
   d) wykonuje polecenia Dyrektora Zespołu;
   e) w przypadku konieczności ewakuacji poza teren Zespołu udaje się wraz ze swoją grupą do Zabytkowej Kopalni ”Ignacy”, po dotarciu na miejsce przelicza uczniów/podopiecznych i sprawdza obecność.
4. **Konserwator:**
   a) dokonuje sprawdzenia korytarzy, klatki schodowej, piwnic na obecność podejrzanych przedmiotów;
   b) usuwa postronne osoby z obiektu;
   c) otwiera drzwi ewakuacyjne oraz bramę wjazdową na plac wewnętrzny.
5. **Woźna:**
   a) po otrzymaniu informacji o zagrożeniu odcina dopływ energii elektrycznej do budynku.
6. **Woźne oddziałowe:**
   a) pomagają w procesie ewakuacji;
   b) sprawdzają swoje pomieszczenia, czy nie pozostała w nich żadna osoba.
7. **Pozostały personel:**
   a) po otrzymaniu informacji o zagrożeniu pomaga w ewakuacji osób ze swoich pomieszczeń (stołówka, kuchnia itp.);

b) dokonuje sprawdzenia swoich pomieszczeń na obecność podejrzanych przedmiotów;
c) w przypadku odnalezienia takowego przedmiotu nie rusza go i natychmiast informuje o tym fakcie Dyrektora;
d) jeżeli wystąpiła konieczność ewakuacji poza teren Zespołu pomaga w przeprowadzeniu dzieci do Zabytkowej Kopalni ”Ignacy”.

XXXII. Procedura ewakuacyjna w przypadku otrzymania informacji lub podłożenia przesyłki niewiadomego pochodzenia

1. **Osoba, która otrzymała taką informację lub odnalazła podejrzaną paczkę:**
   a) w miarę możliwości zabezpiecza paczkę plastikowym workiem;
   b) w przypadku kontaktu z nieznaną substancją pozostawia odzież wierzchnią wewnątrz pomieszczenia;
   c) zamyka pomieszczenie, w którym paczka się znajduje, uniemożliwia wejście tam innym osobom;
   d) niezwłocznie informuje o tym fakcie Dyrektora Zespołu.
2. **Dyrektor:**
   a) nakazuje sekretarzowi telefonicznie powiadomić Policję, Pogotowie Ratunkowe i PSP;
   b) podejmuje decyzję o ewakuacji całkowitej obiektu do rejonu na zewnątrz budynku;
   c) sprawdza zabezpieczenie pomieszczenia, w którym znajduje się paczka;
   d) sporządza listę osób, które miały kontakt z substancją niebezpieczną;
   e) po przybyciu na miejsce Policji, lub PSP przekazuje kierowanie akcją.
3. **Nauczyciel prowadzący zajęcia:**
   a) po usłyszeniu sygnału alarmowego przystępuje do ewakuacji grupy, z którą aktualnie prowadzi zajęcia do rejonu ewakuacji;
   b) po przeprowadzeniu ewakuacji przelicza uczniów/podopiecznych i sprawdza obecność.
4. **Konserwator:**
   a) otwiera bramę wjazdową na teren Zespołu;
   b) sprawdza swoje pomieszczenia na obecność podejrzanych przedmiotów po ewentualnym odnalezieniu nie rusza ich i niezwłocznie informuje o tym fakcie Dyrektora.
5. **Woźne oddziałowe:**
   a) pomagają w procesie ewakuacji;
   b) sprawdzają swoje pomieszczenia czy nie pozostała w nich żadna osoba.
6. **Pozostały personel:**
   a) pomaga w przeprowadzeniu procesu ewakuacji;
   b) sprawdza swoje pomieszczenia na obecność podejrzanych przedmiotów, po ewentualnym odnalezieniu nie rusza ich i niezwłocznie informuje o tym fakcie Dyrektora;
   c) otwiera okna na korytarzach.

XXXIII. Procedura ewakuacyjna w przypadku skażenia chemicznego wewnątrz obiektu

1. **Osoba, która otrzymała informację o skażeniu:**
   a) informuje Dyrektora.
2. **Dyrektor Zespołu:**
   a) nakazuje sekretarce telefonicznie powiadomić PSP;
   b) po otrzymaniu informacji o skażeniu podejmuje decyzję o ewakuacji na zewnątrz budynku;
   c) po przybyciu na miejsce sił PSP przekazuje kierowanie akcją ratowniczą i ewakuacyjną dowódcy.
3. **Nauczyciel prowadzący zajęcia:**
   a) po otrzymaniu informacji o skażeniu otwiera okna w swojej sali;
   b) przystępuje do ewakuacji swojej grupy na zewnątrz budynku;
   c) po dotarciu do rejonu ewakuacji przelicza uczniów/podopiecznych, sprawdza obecność.
4. **Konserwator:**
   a) po otrzymaniu informacji o skażeniu otwiera okna na korytarzach i klatce schodowej;
   b) otwiera bramę wjazdową na teren obiektu.
5. **Pozostały personel:**
   a) otwiera okna w swoich pomieszczeniach;
   b) pomaga ewakuacji na zewnątrz budynku.
6. **Woźne oddziałowe:**
   a) otwierają okna w swoich pomieszczeniach;
   b) pomagają w procesie ewakuacji dzieci;
   c) sprawdzają swoje pomieszczenia czy nie pozostała w nich żadna osoba.

Uwaga: wszystkie osoby skażone powinny zostać obficie spłukane wodą

XXXIV. Procedura postępowania w przypadku skażenia promieniotwórczego lub skażenia chemicznego terenu

1. **Osoba, która otrzymała komunikat o zagrożeniu:**
   a) niezwłocznie informuje Dyrektora Zespołu.
2. **Dyrektor Zespołu:**
   a) - informuje wszystkich pracowników o sytuacji;
   b) - nawiązuje kontakt z Państwową Strażą Pożarną i postępuje zgodnie z poleceniami.
3. **Konserwator:**
   a) zamyka drzwi wejściowe do obiektu;
   b) wyłącza instalacje wentylacyjne;
   c) zamyka i uszczelnia okna w swoich pomieszczeniach;
   d) pomaga w ewakuacji dzieci do sali gimnastycznej.
4. **Woźne oddziałowe:**
   a) zamykają okna w swoich pomieszczeniach;

b) pomagają w procesie ewakuacji do sali gimnastycznej;
c) sprawdzają swoje pomieszczenia, czy nie pozostała w nich żadna osoba.

5. **Nauczyciele prowadzący zajęcia oraz pozostały personel:**

a) zamykają i uszczelniają okna w swoich pomieszczeniach;
b) przeprowadzają uczniów/podopiecznych do sali gimnastycznej.

XXXV. Procedura ewakuacyjna w przypadku zagrożenia powodzią

1. **Dyrektor Zespołu:**

a) po otrzymaniu informacji o zagrożeniu alarmuje telefonicznie PSP;
b) podejmuje decyzję o konieczności przeprowadzenia ewakuacji całkowitej obiektu.

2. **Nauczyciel prowadzący zajęcia:**

a) po otrzymaniu informacji o zagrożeniu przystępuje do ewakuacji swojej grupy na zewnątrz budynku;
b) po dotarciu do rejonu ewakuacji przelicza uczniów/podopiecznych, sprawdza obecność;
c) jeżeli występuje konieczność ewakuacji poza teren Zespołu przeprowadza swoją grupę do Zabytkowej Kopalni „Ignacy" w Rybniku-Niewiadomiu, po dotarciu jeszcze raz przelicza uczniów/podopiecznych, sprawdza obecność.

3. **Konserwator:**

a) po otrzymaniu informacji od Dyrektora udaje się do piwnic w celu usunięcia wszelkich
b) materiałów chemicznych typu farby, lakiery, paliwo do kosiarki;
c) zamyka wszystkie okna piwniczne;
d) otwiera bramę wjazdową na teren obiektu.

4. **Woźna:**

a) po zakończonej ewakuacji wyłącza dopływ energii elektrycznej do budynku.

5. **Woźne oddziałowe:**

a) otwierają okna w swoich pomieszczeniach;
b) pomagają w procesie ewakuacji;
c) sprawdzają swoje pomieszczenia, czy nie pozostała w nich żadna osoba.

6. **Pozostały personel:**

a) po otrzymaniu informacji o zagrożeniu pomaga w przeprowadzeniu ewakuacji;
b) wykonuje polecenia Dyrektora oraz służb ratowniczych.

XXXVI. Procedura ewakuacyjna na wypadek pożaru

1. **Osoba, która zauważyła pożar:**

a) powiadamia wszystkie osoby, które znajdują się w zagrożeniu lub też mogą się znaleźć w przypadku gwałtownego rozwoju pożaru;
b) informuje o zdarzeniu Dyrektora Zespołu;
c) podejmuje próbę ugaszenia pożaru za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego;
d) jeżeli próba jest nieskuteczna wycofuje się i informuje o tym fakcie Dyrektora.

2. **Dyrektor Zespołu (w przypadku nieobecności wyznaczony pracownik) po otrzymaniu informacji o pożarze:**

a) wydaje polecenie alarmowania całego stanu osobowego zespołu, kieruje procesem ewakuacji do rejonu na zewnątrz budynku;
b) nakazuje sekretarzowi poinformowanie o zdarzeniu Państwowej Straży Pożarnej;
— gdzie się pali – adres nazwa obiektu,
— co się pali – biuro, wyposażenie sali itp.,
— czy jest zagrożone życie ludzkie,
— swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu z którego dzwoni.

UWAGA: Po odłożeniu słuchawki należy chwilę odczekać, na ewentualne sprawdzenie wiarygodności zgłoszenia

a) po przybyciu na miejsce sił PSP przekazuje dowódcy kierowanie akcją oraz udziela niezbędnych wyjaśnień i informacji.

3. **Nauczyciel prowadzący zajęcia:**

a) po otrzymaniu informacji o pożarze przygotowuje uczniów/podopiecznych do ewakuacji, w razie zadymienia otwiera okna w swojej sali;
b) przeprowadza ewakuację swojej grupy do rejonu ewakuacyjnego;
c) nauczyciel opiekuję się uczniami lub podopiecznymi, aż do odwołania alarmu;
d) po zakończonej ewakuacji przelicza uczniów/podopiecznych i sprawdza obecność,
e) postępuje zgodnie z poleceniami wydawanymi przez Dyrektora lub służby ratownicze.

4. **Konserwator:**

a) otwiera drzwi ewakuacyjne oraz bramę wjazdową na plac wewnętrzny.

5. **Woźna:**

a) po otrzymaniu informacji o pożarze odcina dopływ energii elektrycznej do budynku;
b) sprawdza, czy ktoś nie pozostał w pomieszczeniach takich jak szatnie, ubikacje itp.

6. **Woźne oddziałowe:**

a) pomagają w procesie ewakuacji;
b) sprawdzają swoje pomieszczenia, czy nie pozostała w nich żadna osoba.

7. **Pozostały personel:**

a) pomaga w procesie ewakuacji;
b) sprawdza swoje pomieszczenia, czy nie pozostała w nich żadna osoba.

XXXVII. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia chorobą zakaźną

1. Po otrzymaniu np. od rodziców informacji o podejrzeniu niebezpiecznej choroby zakaźnej u ucznia należy powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły.
2. Dyrektor potwierdza wiadomość u lekarza – jeśli to możliwe lub dyżurującego inspektora sanitarnego.
3. Dyrektor ustala z dyżurującym inspektorem sanitarnym sposób postępowania.
4. Dyrektor zawiadamia organ prowadzący oraz Śląskiego Kuratora Oświaty.
5. Dyrektor nadzoruje przestrzeganie zaleceń służb sanitarnych przez pracowników szkoły i uczniów.

6. Dyrektor przygotowuje informację dla uczniów i rodziców przy współpracy SANEPID-u w Rybniku.
7. Dyrektor organizuje (w razie potrzeby) spotkanie z rodzicami z lekarzem chorób zakaźnych lub pracownikiem Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rybniku.

XXXVIII. Procedura przebywania osób na terenie Zespołu

1. Każdy, kto nie jest aktualnie Uczniem/Wychowankiem, Nauczycielem, Pracownikiem Zespołu lub Rodzicem/Prawnym Opiekunem/Członkiem Rodziny Ucznia/Wychowanka, a wchodzi na jej teren jest osobą obcą.
2. Osoba taka jest zobowiązana, przy wejściu do szkoły, zgłosić przebywającemu tam pracownikowi obsługi chęć wejścia i wpisać do księgi wejść/wyjść swoje imię i nazwisko oraz wskazać cel swojej wizyty. Osoba zobowiązana jest pobrać identyfikator i umieścić go w widocznym miejscu.
3. Osoby obce nie mogą wchodzić na teren Zespołu bez uzasadnionego ważnego powodu.
4. Rodzice/Prawni Opiekunowie/Członkowie Rodziny Ucznia/Wychowanka mogą przebywać na terenie placówki tylko w wyznaczonej do tego celu Strefie Rodzica, która znajduje się w holu na parterze przy portierni Zespołu.
5. Osoba wchodząca na teren placówki nie może zakłócać toku pracy Zespołu.
6. W okresie do 15. września każdego roku szkolnego ustala się tzw. „okres adaptacyjny" w trakcie którego Rodzice/Prawni Opiekunowie uczniów klas pierwszych i oddziałów przedszkolnych mogą przebywać w budynku szkolnym w celu doprowadzenia dziecka do szatni, sali lekcyjnej lub świetlicy oraz w budynku przedszkolnym w celu doprowadzenia dziecka do szatni, sali zajęć. Po tym okresie obowiązuje punkt 4.
7. Na prośbę pracownika Zespołu/nauczyciela osoba wchodząca do budynku może zostać poproszona o okazanie dokumentu tożsamości ze zdjęciem.
8. Rodzice/Prawni opiekunowie nie mogą zaglądać do sal dydaktycznych podczas trwania lekcji/zajęć. Nauczyciel nie będzie przeprowadzał rozmów indywidualnych z Rodzicem/Prawnym Opiekunem w trakcie trwania lekcji/zajęć, innych zajęć dodatkowych oraz w czasie przerw, gdy nauczyciel pełni dyżur na korytarzu.
9. Rodzice/Prawni Opiekunowie/Członkowie Rodziny oraz osoby obce mają zakaz wchodzenia na teren stołówki szkolnej oraz toalet dziecięcych.
10. Rodzic/Opiekun prawny nie może samodzielnie rozwiązywać konfliktów pomiędzy swoim dzieckiem a innymi Uczniami/Wychowankami. W celu zgłoszenia wystąpienia sytuacji konfliktowych należy skontaktować się z nauczycielem, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym lub dyrektorem szkoły.
11. Uczniowie/Wychowankowie przebywają na terenie placówki tylko podczas zorganizowanych dla nich zajęć. Za bezpieczeństwo Uczniów/Wychowanków w czasie zajęć pozalekcyjnych organizowanych na terenie Zespołu przez podmioty zewnętrzne odpowiadają organizatorzy tych zajęć.
12. Nauczyciele oraz pracownicy mają obowiązek posiadać magnetyczną kartę Pracownika w trakcie przebywania na terenie placówki.
13. Rozmowy Rodziców/Prawnych Opiekunów z nauczycielem/wychowawcą odbywają się podczas konsultacji lub w terminie wcześniej uzgodnionym z nauczycielem/wychowawcą oraz podczas zebrań.

14. W przypadkach uzasadnionych Rodzice/Prawni Opiekunowie mający potrzebę pilnego i nieumówionego wcześniej kontaktu z nauczycielem/wychowawcą zgłaszają się do sekretariatu Zespołu.

XXXIX. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczenia powietrza w ramach podanych poziomów alarmów dla miasta Rybnika

1. Zgodnie z wojewódzkim Planem działań krótkoterminowych (PDK) Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK) przekazuje w sposób elektroniczny na wyznaczony adres mailowy Zespołu informacje o jakości powietrza, w tym o wystąpieniu przekroczenia dopuszczalnego stężenia zanieczyszczeń w powietrzu dla terenu gminy Rybnik oraz o ogłaszanych poziomach alarmów.
2. Na podstawie powyższej informacji, osoba wyznaczona w Zespole jako koordynator działań ochronnych, tj. sekretarz Zespołu, niezwłocznie przekazuje dany komunikat pracownikom obsługi szkoły i przedszkola i zobowiązuje ich do wywieszenia na tablicy informacyjnej dotyczącej jakości powietrza (znajdującej się w głównym holu szkoły i w głównym holu przedszkola) wymiennej karty ilustrującej stężenie zanieczyszczeń powietrza wg odpowiedniego oznaczenia kolorystycznego.
3. Na podstawie informacji o poziomie alarmu zamieszczonej na tablicy, nauczyciele Zespołu mają obowiązek przekazać informację podopiecznym i zastosować działania zapobiegające narażeniu podopiecznych i innych pracowników na negatywne skutki złej jakości powietrza wg poniższego zestawienia:

Kolor wymiennej karty	**Poziom alarmu**	**Zalecane działania ochronne (sposób postępowania)**
zielony	brak	- można przebywać na otwartej przestrzeni dowolnie długi czas;
żółty	poziom I	- ograniczyć lub unikać aktywnego wysiłku fizycznego i sportowego wymagającego intensywnego oddychania przez usta na otwartej przestrzeni (dotyczy zwłaszcza chorych na astmę, choroby alergiczne skóry, oczu i chorobami krążenia);
czerwony	poziom II	- ograniczyć długotrwałe przebywanie na otwartej przestrzeni; - ograniczyć lub unikać aktywnego wysiłku fizycznego i sportowego wymagającego intensywnego oddychania przez usta na otwartej przestrzeni i wewnątrz pomieszczeń;
czarny	poziom III	- ograniczyć do niezbędnego minimum przebywanie na zewnątrz;

		- unikać aktywnego wysiłku fizycznego i sportowego wymagającego intensywnego oddychania przez usta na otwartej przestrzeni i wewnątrz pomieszczeń; - nie otwierać okien i nie wietrzyć pomieszczeń; - w miarę możliwości używać w pomieszczeniach oczyszczacza powietrza; - w przypadku przebywania na otwartej przestrzeni stosować maski przeciw smogowe; - w przypadku wystąpienia dolegliwości zdrowotnych należy skontaktować się z lekarzem; - ograniczyć do minimum inne działania mogące spowodować dodatkową ekspozycję organizmu na zanieczyszczenia np. dym papierosowy, rozpuszczalniki itp.

4. Na stronie internetowej Zespołu znajduje się jednolita zakładka „JAKOŚĆ POWIETRZA”, w której zamieszczone zostały linki do strony *www.spjp.katowice.wios.gov.pl* (System Prognoz Jakości Powietrza) oraz strony *www.wyjsciesmoga.pl* informujących na bieżąco o stanie powietrza w regionie.

XL. Procedura postępowania na wypadek przewidywania wystąpienia zdarzeń o charakterze terrorystycznym

Z uwagi na stwierdzenie zaistnienia zwiększonego i przewidywalnego zagrożenia wystąpienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym, Prezes Rady Ministrów ogłasza alarmy o różnym stopniu natężenia. W takim wypadku na terenie placówki podejmuje się następujące działania:

1. Wprowadza się zakaz wstępu do placówki osobom postronnym (wstęp do budynku szkoły i przedszkola mają wyłącznie pracownicy, uczniowie/wychowankowie, rodzice i opiekunowie prawni uczniów/wychowanków).
2. Zamyka się tymczasowe dodatkowe wejście do szkoły od strony segmentu sportowego.
3. Pracownikom obsługi nakazuje się zwracać szczególną uwagę na:
   a) dziwnie zachowujące się osoby,
   b) pozostawiony bez opieki plecak itp.,
   c) podejrzanie wyglądające paczki,
   d) samochody, które zaparkowano w miejscach niedozwolonych.
4. Pracownikom administracji oraz nauczycielom poleca się zachowanie zwiększonej czujności w korzystaniu z systemów teleinformatycznych.

XLII. Procedura postępowania na wypadek wtargnięcia napastnika (atak terrorystyczny)

1. Postępowanie nauczyciela w przypadku wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, tzw. aktywnego strzelca, oraz współpraca z policją

1. W przypadku braku możliwości ucieczki, ukryj się z wychowankami, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się).

2. Wycisz i uspokój uczniów/wychowanków – wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą przyciągnąć uwagę i sprowokować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali przez drzwi czy ścianę.
3. Zwróć szczególną uwagę na uczniów/wychowanków, którzy specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji, w tym uczniów z SPE.
4. Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony – niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia.
5. Poinformuj policję, wysyłając informację tekstową SMS o zaistniałej sytuacji – w przypadku wtargnięcia napastnika do budynku niezbędne jest natychmiastowe przekazanie informacji policji.
6. Zasłoń okno, zgaś światło – należy zaciemnić salę, aby utrudnić obserwowanie osób zabarykadowanych w salach przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz budynku.
7. Nie przemieszczaj się – przemieszczanie się powoduje hałas lub powstanie cienia, który może zostać zauważony przez napastników.
8. Stań poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi – przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników.
9. Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze.
10. Jeżeli usłyszysz strzały, nie krzycz – napastnicy, oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi, chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się, czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma.
11. Nie otwieraj nikomu drzwi – interweniujące oddziały policji w razie takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne (np. dyrektora) do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.
12. W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia przyjmij jego warunki, podporządkuj się poleceniom.

2. Postępowanie nauczyciela w przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli

1. Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika – wszelkie próby oporu mogą sprowokować napastnika do impulsywnych zachowań lub zostać uznane za akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników.
2. Nie udawaj bohatera – osoby stawiające opór napastnikom giną pierwsze.
3. Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon – wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej.
4. Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia – w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu.
5. Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego – patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji.
6. Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika – odwracanie plecami może zostać uznane za akt agresji bądź lekceważenia, wywołuje złość lub niepokój napastnika.
7. Nie zwracaj na siebie uwagi – niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu.

8. Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny – brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców.
9. Nie oszukuj terrorysty – oszustwo może zostać uznane za brak szacunku czy agresji i zostać ukarane.
10. Uspokój uczniów/wychowanków, zawsze zwracaj się do nich po imieniu – zwracanie się do nich po imieniu pozwala na ich upodmiotowienie, co może spowodować łagodniejsze ich traktowanie przez zamachowców.
11. Poinformuj napastnika o uczniach/wychowankach ze schorzeniami – wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie może być nietypowe.
12. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do dzieci – każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana.

3. Postępowanie nauczyciela w przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję

1. Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów, bo możesz zostać uznany za terrorystę – policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar.
2. Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi – próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowana jako utrudnianie działania służb lub nawet uznana za akt agresji. Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi, najlepiej na wysokości głowy – taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników.
4. Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom – postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników.
5. Odpowiadaj konkretnie na pytania policjantów – nie zmyślaj, jeśli czegoś nie wiesz lub nie pamiętasz, powiedz to wyraźnie; służby interwencyjne potrzebują faktów, żeby uratować ludzkie życie.
6. Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami/wychowankami – wszelkie samowolne działania mogą utrudnić akcję ratunkową.
7. Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy – policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców.
8. Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona – w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtopić w tłum i uciec z miejsca ataku.
9. Po wydaniu polecenia wyjścia opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku – w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne.
10. Nie zatrzymuj się w celu zabrania rzeczy osobistych - najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia.